Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Cyfrifon Adnoddau

2011-12

Cynulliad Cenedlaethol Cymru

National Assembly for Wales

Cynulliad Cenedlaethol Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, i ddeddfu ar gyfer Cymru ac i ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Gallwch weld copi electronig o'r adroddiad hwn ar wefan y Cynulliad Cenedlaethol:
www.cynulliadcymru.org

Gellir cael rhagor o gopïau o'r ddogfen hon mewn ffurfiau hygyrch, yn cynnwys Braille, print bras, fersiwn sain a chopïau caled gan:
www.cynulliadcymru.org
gwybodaeth@cymru.gov.uk
archebu@cymru.gov.uk
Ffôn: 0845 010 5500

Cymerwch ran ar Facebook, YouTube, Twitter a Flickr.

© Hawlfraint Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2012
Ceir atgynhyrchu testun y ddogfen hon am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng cyn belled ag y caiff ei atgynhyrchu'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol na difrïol. Rhaid cydnabod mai Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru sy'n berchen ar hawlfraint y deunydd a rhaid nodi teitl y ddogfen.

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Cyfrifon Adnoddau

2011-12

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
National Assembly for Wales

Cynnwys

Tudalen 2	Sylwadau rheoli
Tudalen 12	Adroddiad taliadau
Tudalen 19	Datganiad o gyfrifoldebau'r Comisiwn a'r Prif Swyddog Cyfrifyddu
Tudalen 20	Datganiad llywodraethu
Tudalen 28	Tystysgrif ac adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru
Tudalen 31	Datganiad cyflenwad Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Tudalen 33	Datganiad gwariant net cynhwysfawr
Tudalen 34	Datganiad o'r sefyllfa ariannol
Tudalen 35	Datganiad llif arian
Tudalen 36	Datganiad o'r newidiadau yn ecwiti'r trethdalwyr
Tudalen 37	Nodiadau i gyd-fynd â'r Cyfrifon Adnoddau

Sylwadau rheoli

Paratowyd y cyfrifon hyn yn unol â Chyfarwyddyd y Trysorlys a gyhoeddwyd o dan Adran 137 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Mae'r datganiadau ariannol yn cydymffurfio â gofynion Llawlyfr Adroddiadau Ariannol Trysorlys Ei Mawrhydi a pharatowyd nodiadau esboniadol i gyd-fynd â hwy.

Mae'r cyfrifon hyn yn nodi effaith ariannol penderfyniadau'r Comisiwn yn ystod y flwyddyn ariannol bresennol a'r blynyddoedd ariannol blaenorol. I ddeall yn well yr hyn y mae'r Comisiwn wedi'i gyflawni yn ystod y flwyddyn, ewch i'r Adroddiad Blynyddol sy'n rhoi rhagor o fanylion ac a gyhoeddir ochr yn ochr â'r cyfrifon hyn. Mae gwybodaeth am y Cynulliad a'r Comisiwn hefyd ar gael ar wefan y Cynulliad: www.cynulliadcymru.org a www.assemblywales.org.

Hanes, cefndir statudol a'r prif weithgareddau

Cynulliad Cenedlaethol Cymru ("y Cynulliad") yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, i ddeddfu ar gyfer Cymru ac i ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Sefydlwyd y Comisiwn ym mis Mai 2007 o dan Adran 27 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (Deddf 2006) ac mae ganddo ddyletswydd i sicrhau bod y Cynulliad yn cael yr eiddo, y staff a'r gwasanaethu sydd eu hangen arno. Mae'r Comisiwn yn cynnwys pum Comisiynydd, sef y Llywydd, sy'n cadeirio'r Comisiwn, a phedwar Aelod arall o Gynulliad Cenedlaethol Cymru a benodir gan y Cynulliad. Clerc y Cynulliad (a benodir o dan Adran 26 o Ddeddf 2006) yw Prif Weithredwr y Comisiwn a'r Prif Swyddog Cyfrifyddu. Yn ymarferol, mae'r Comisiwn wedi dirprwyo'i gyfrifoldebau gweithredol o ddydd i ddydd i'r Prif Weithredwr a'r Clerc, gyda rhai eithriadau. Cyfeirir at ei staff, a benodir o dan baragraff 3 o Atodlen 2 i Ddeddf 2006, fel staff y Cynulliad. Mae'r Comisiwn yn annibynnol ar Weinidogion Llywodraeth Cymru ("Gweinidogion Cymru").

Mae'r Comisiwn yn darparu'r seilwaith, y cyflogau a'r lwfansau sy'n galluogi Aelodau'r Cynulliad i ymgymryd â'u dyletswyddau yn adeiladau'r Cynulliad ym Mae Caerdydd (y Senedd a Thŷ Hywel) ac yn y swyddfeydd lleol. Mae'n darparu cyfleusterau a staff i ganiatáu i'r Cynulliad a'i bwyllgorau gyfarfod ac mae'n codi ymwybyddiaeth y cyhoedd o'r broses ddemocrataidd ac yn ennyn eu diddordeb yn y broses honno. Diben y Comisiwn yw sicrhau bod y Cynulliad yn gorff seneddol hygyrch ac effeithiol sy'n ennyn hyder pobl Cymru.

Gan adeiladu ar waith y tri Chynulliad blaenorol, mae'r strategaeth y cytunodd y Comisiynwyr arni ar gyfer y Pedwerydd Cynulliad 2011–2016 yn pennu'r amcanion a ganlyn:

- Darparu cymorth seneddol rhagorol;
- Ymgysylltu â phobl Cymru;
- Hyrwyddo Cymru; a
- Defnyddio adnoddau'n ddoeth.

Comisiwn y Cynulliad

Dyma'r Comisiynwyr yn ystod 2010-11 :	*Cyfnod y Penodiad*
Y Gwir Anrhydeddus yr Arglwydd Elis-Thomas, y Llywydd tan fis Mai 2011	9 Mai 2007 – 11 Mai 2011
William Graham	6 Mehefin 2007 – 25 Mai 2011
Lorraine Barrett	6 Mehefin 2007 - 25 Mai 2011
Peter Black	6 Mehefin 2007 - ailbenodwyd 25 Mai 2011
Christopher Franks	18 Medi 2007 – 25 Mai 2011

Dyma'r Comisiynwyr a benodwyd ym mis Mai 2011, yn unol â phenderfyniad y Cynulliad:	
Rosemary Butler AC, y Llywydd o fis Mai 2011 ymlaen	Etholwyd 11 Mai 2011
Peter Black AC	Ailbenodwyd 25 Mai 2011
Angela Burns AC	Penodwyd 25 Mai 2011
Rhodri Glyn Thomas AC	Penodwyd 25 Mai 2011
Sandy Mewis AC	Penodwyd 25 Mai 2011

Mae'r Comisiwn wedi cytuno ar drefniadau portffolio sy'n golygu bod gan y Comisiynwyr unigol gyfrifoldeb dros faterion penodol. Caiff y rhain eu hegluro'n llawn yn yr Adroddiad Blynyddol.

Cynghorwyr Annibynnol

Mae'r Comisiwn wedi penodi'r cynghorwyr annibynnol canlynol:

Mair Barnes* (Tach 2007-Tach 2013)
Richard Calvert# (Tach 2007-Tach 2013)
Tim Knighton# (Tach 2007-Tach 2012)
Yr Athro Robert Pickard# (Tach 2007-Tach 2012)

Mae'r cynghorwyr yn rhoi cyngor annibynnol ac adeiladol i Gomisiwn y Cynulliad(*) a thrwy fod yn aelodau o Bwyllgor Archwilio Comisiwn y Cynulliad(#) maent hefyd yn cyfrannu at amrywiaeth o agweddau eraill ar waith y Comisiwn.

Adolygiad o'r Flwyddyn Ariannol

Yn y refferendwm ar bwerau deddfu Cynulliad Cenedlaethol Cymru ym mis Mawrth 2011, pleidleisiodd pobl Cymru o blaid rhoi rhagor o bwerau i'r Cynulliad ddeddfu yng Nghymru. Gall y Cynulliad bellach basio deddfau ar bob pwnc yn yr 20 maes datganoledig heb orfod cael cytundeb Senedd y DU yn gyntaf.

Mae hwn yn newid cyfansoddiadol sylweddol i'r Cynulliad gan ddod â *Deddfau'r Cynulliad* yn Rhan 4 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 i rym. Cytunodd y Cynulliad ar newidiadau i'w Reolau Sefydlog er mwyn ystyried Rhan 4 o'r Ddeddf ac mae'r Comisiwn wedi ailstrwythuro'i hun a phrosesau allweddol er mwyn sicrhau ei fod yn darparu'r cymorth mwyaf effeithiol i'r Aelodau sy'n gweithredu'r swyddogaethau newydd hyn.

Gyda'r Cynulliad wedi'i ddiddymu am y tro cyntaf cyn yr etholiad a gynhaliwyd ym mis Mai, roedd mis cyntaf y flwyddyn ariannol yn gyfnod i gwblhau cynlluniau a pharatoi ar gyfer yr Aelodau Cynulliad newydd. Wrth i'r Aelodau newydd a'r Aelodau a ail-etholwyd ddechrau cyrraedd Bae Caerdydd yn dilyn canlyniadau'r etholiad a gynhaliwyd ar 5 Mai 2011, cafodd llwon eu tyngu, lluniau eu tynnu ac allweddi i swyddfeydd eu trosglwyddo a rhoddwyd cyngor ac arweiniad i helpu aelodau hen a newydd i ddod o hyd i'r hyn yr oedd ei angen arnynt yn nyddiau cynnar y Pedwerydd Cynulliad.

Cynhaliwyd Cyfarfod Llawn cyntaf y Pedwerydd Cynulliad ar 11 Mai 2011 gyda 23 Aelod newydd a 37 Aelod yn dychwelyd. Yr eitem gyntaf o fusnes i'r Cynulliad newydd oedd talu teyrnged i'r cyn aelod Brynle Williams a fu farw cyn yr etholiad yn 62 mlwydd oed. Roedd Brynle wedi cynrychioli rhanbarth Gogledd Cymru yn y Cynulliad ers 2003. Yn y cyfarfod hwnnw, etholodd y Cynulliad hefyd Lywydd a Dirprwy Lywydd ac enwebwyd Prif Weinidog.

Ar ôl ethol y swydd-ddeiliaid hyn a phenodi Comisiynwyr ym mis Mai, agorwyd y Cynulliad yn swyddogol ar 7 Mehefin 2011. Roedd Ei Mawrhydi'r Frenhines yn bresennol ynghyd ag aelodau eraill o'r teulu brenhinol a gwesteion nodedig. Gellir gweld lluniau a fideo o ddigwyddiadau'r diwrnod yma.

Bu'r Cynulliad hefyd yn ystyried enwebiad ac etholiad dau Aelod y canfuwyd wedyn eu bod yn destun diarddeliad o ganlyniad i fod yn aelodau o sefydliadau a restrir yng Ngorchymyn (Diarddel) Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2010. Penderfynodd y Cynulliad ddiystyru'r diarddeliad mewn perthynas ag un o'r Aelodau hynny.

Gyda'r Cynulliad newydd wedi agor yn swyddogol ar gyfer busnes, y cam sylweddol nesaf oedd sefydlu pwyllgorau. Mae'r strwythur yn cynnwys pum pwyllgor sydd â swyddogaeth ddeuol o edrych ar bolisi a deddfwriaeth yn y meysydd pwnc canlynol: Plant a Phobl Ifanc; Yr Amgylchedd a Chynaliadwyedd; Iechyd a Gofal Cymdeithasol; Cymunedau, Cydraddoldeb a Llywodraeth Leol; a Menter a Busnes.

Yn ychwanegol at hynny, mae pwyllgorau sy'n gyfrifol am gyflawni swyddogaeth benodol: Y Pwyllgor Deisebau, y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus, y Pwyllgor Cyllid, y Pwyllgor Safonau; a'r Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol.

Wrth siarad am y strwythur newydd, dywedodd Rosemary Butler, y Llywydd "Mae'r system bwyllgorau newydd yn golygu y bydd gwybodaeth fanwl Aelodau unigol am bynciau yn effeithio ar y gwaith o graffu ar ddeddfwriaeth yn ogystal â pholisi Llywodraeth. Felly, yn ogystal â symleiddio'r system, mae'r Cynulliad hefyd yn creu'r strwythur a'r amgylchedd i graffu'n well ar Filiau, polisi a chyllid."

Gyda chyfeiriad strategol clir, amcanion newydd, Pwyllgorau newydd a Rheolau Sefydlog newydd, a chanllaw gweithdrefnol i'r Cynulliad, aeth y Comisiwn i'r afael â'r newidiadau a oedd angen eu gwneud i'r seilwaith ac i adnoddau staff o fewn y sefydliad.

Dechreuodd prosiect newydd i adnewyddu'r seilwaith TGCh yn y Senedd yn ystod y flwyddyn. Gosodwyd y dechnoleg fel rhan o brosiect adeiladu'r Senedd yn 2006. Mae'n darparu'r seilwaith sy'n sail i'r systemau amlgyfrwng a ddefnyddir gan staff y Cynulliad, Aelodau'r Cynulliad a'r cyhoedd tra byddant yn y Senedd. Mae'r feddalwedd a ddefnyddir gan Aelodau'r Cynulliad, Gweinidogion Cymru a staff y Cynulliad yn y Siambr yn ystod y Cyfarfod Llawn, yn darparu system bleidleisio a negeseuon electronig ac mae'n gweithredu fel porth i ddefnyddwyr gael mynediad at ddata a systemau a ddefnyddir mewn mannau eraill ar ystâd y Cynulliad. Mae hefyd yn rheoli argaeledd cynnwys clyweledol ac amlgyfrwng ar ddyfeisiau electronig sydd ar wasgar drwy'r Senedd, yn ogystal â chysylltu â'r System Rheoli Adeiladau i reoli dyfeisiau o fewn yr ystafelloedd pwyllgor, fel bleindiau. Caiff y prosiect hwn ei gyflawni mewn tri cham am gost amcangyfrifedig o £1.4 filiwn, gan gynnwys gwariant yn ystod y flwyddyn gyfredol.

Yn ystod y flwyddyn ariannol, gwahoddodd y Comisiwn geisiadau ar gyfer Cynllun Ymadael Gwirfoddol, yn dilyn yr un a gafwyd yn 2010. Cafodd y cynllun hwn yn 2012 ei gynllunio gyda'r nod o sicrhau bod y gymysgedd o sgiliau staff wedi'i halinio â'r blaenoriaethau busnes. Yn benodol, nod y cynllun oedd sicrhau y gallai cyflenwad a strwythur staffio'r Comisiwn gefnogi'r ddarpariaeth o gymorth seneddol rhagorol yn ystod y Pedwerydd Cynulliad drwy

- Ganiatáu i'r sefydliad ymateb i newidiadau yn ein gofynion o ran sgiliau;
- Gwella effeithiolrwydd y gweithlu;
- Hwyluso newid sefydliadol; a
- Cyflawni arbedion hirdymor lle mae hynny'n bosibl a/neu osgoi costau ychwanegol o ran ymdrin â phrinder sgiliau.

Perfformiad ariannol yn ystod y flwyddyn

Roedd y Mesur Cynulliad cyntaf a gynigiwyd gan y Comisiwn yn sefydlu corff adolygu annibynnol ("y Bwrdd Taliadau") i wneud penderfyniadau ar bob agwedd ar gymorth ariannol i Aelodau'r Cynulliad, i ystyried newidiadau yng nghyfrifoldebau gwaith Aelodau'r Cynulliad ac i adolygu effeithiolrwydd ac effaith y broses uwchraddio. Roedd hyn yn golygu bod cylch gwaith y Comisiwn a'r ffordd yr oedd yn trefnu'i gyllideb ac agweddau ar ddarparu gwasanaethau yn newid.

O 1 Ebrill 2011, canfu'r Comisiwn dair ffynhonnell ariannu ar wahân. Roedd un ar gyfer y gwariant a oedd yn parhau i fod o dan reolaeth uniongyrchol y Comisiwn, un ar gyfer gwariant a bennwyd gan y Bwrdd Taliadau, ac yn ychwanegol at hynny, cafwyd cwmpas newydd i gynnwys y ddarpariaeth gyfrifyddu ar gyfer Cynllun Pensiwn yr Aelodau o dan y pennawd Gwariant a Reolir yn Flynyddol gan Drysorlys Ei Mawrhydi. Mae Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad yn parhau i fod yn atebol am bob maes gwariant yn rhinwedd ei swydd fel y Swyddog Cyfrifyddu.

Caiff gwariant y Comisiwn ei ariannu gan Gronfa Gyfunol Cymru. Cyfanswm yr alldro adnoddau net ar gyfer 2011-12 oedd £46.2 miliwn (£43.7 miliwn yn 2010-11). Mae hyn yn rhannu'n dri swm ar wahân sy'n rhoi'r manylion canlynol:

- Y tanwariant am y flwyddyn o ran yr adnoddau i'w defnyddio gan Gomisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru oedd £0.331miliwn neu 1.0% yn erbyn targed corfforaethol o 2%.
- Y tanwariant am y flwyddyn o ran yr adnoddau mewn perthynas â phenderfyniadau'r Bwrdd Taliadau oedd £0.881 miliwn neu 6%.
- Y tanwariant am y flwyddyn o ran yr adnoddau ar gyfer Costau Cyllid Pensiwn yr Aelodau - y Gwariant a Reolir yn Flynyddol oedd £0.088 miliwn (£2.192 miliwn yn 2010-11).

Yn 2010-11, adroddodd y Comisiwn am danwariant o £0.322 miliwn neu 0.7% yn erbyn y targed corfforaethol o 2%.

Roedd cyflogau a lwfansau Aelodau'r Cynulliad, a oedd yn cynnwys lwfansau ar gyfer penodi staff a chael llety yn yr etholaeth/ardal i'w helpu i gyflawni'u dyletswyddau, yn costio £12.2 miliwn (£12.7 miliwn yn 2010-11). Yn ychwanegol at hynny, darparwyd cyllideb untro o £3.460 miliwn i dalu am gostau'r etholiad. Yn dilyn yr etholiad a'r cadarnhad bod 23 Aelod wedi newid yn hytrach na'r 30 a amcangyfrifwyd, gosododd y Comisiwn gyllideb atodol yn ystod y flwyddyn gan ddychwelyd £1.8 miliwn o gronfeydd yr etholiad nas defnyddiwyd. Roedd hyn yn lleihau'r gyllideb i £1.660 miliwn a thalwyd costau o £1.576 miliwn o hynny.

Parhaodd y cyflogau a'r costau sy'n gysylltiedig â staff sy'n cael eu cyflogi gan y Comisiwn i fod tua £14.0 miliwn (£14.1 miliwn yn 2010-11); cyfanswm y costau llety a TGCh a'r costau rhedeg eraill oedd £17.5 miliwn (£16.6 miliwn yn 2010-11); a chyfanswm incwm rhentu, derbyniadau am barcio ceir a gwerthiant nwyddau o Siop y Cynulliad oedd £0.2 miliwn (£0.1 miliwn yn 2010-11).

Nid yw'r ffigurau uchod yn cynnwys costau'n ymwneud â chyflog y Llywydd, y Dirprwy Lywydd, Archwilydd Cyffredinol Cymru, y Comisiynydd Safonau na'r Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus. Y Comisiwn sy'n talu'r cyflogau hyn ond cânt eu talu'n uniongyrchol o Gronfa Gyfunol Cymru, yn ôl statud. Gan hynny, nid ydynt yn cael eu cynnwys yn alldro adnoddau net y Comisiwn. Cyfanswm y costau hyn yn 2011-12 oedd £0.6 miliwn (£0.6 miliwn yn 2010-11).

Ar 31 Mawrth 2012, £63.5 miliwn oedd cyfanswm asedau net y Comisiwn (£67.8 miliwn ar 31 Mawrth 2011).

Datblygiadau yn y Dyfodol

O ganlyniad i'r cyfyngiadau parhaus ar wariant yn y sector cyhoeddus, cymeradwyodd y Comisiwn strategaeth cyllideb ar gyfer y Pedwerydd Cynulliad sy'n sicrhau gostyngiadau gwirioneddol mewn gwariant er ei fod yn cydnabod na fu'n briodol torri gormod mewn rhai meysydd. Mae cyllideb y Comisiwn ar gyfer 2012-13, a gymeradwywyd gan y Cynulliad ar 16 Tachwedd 2011, yn aros yr un fath mewn perthynas â chost y Comisiwn o'i gymharu â chyfanswm y gwariant cyhoeddus a reolir gan y Cynulliad Cenedlaethol ('Bloc Cymru'). Mae cyllideb 2012-13 o £47.0 miliwn yn parhau i gynrychioli 0.3% o Floc Cymru.

Bydd y wasgfa ariannol yn y sector cyhoeddus yn parhau i fod yn arwyddocaol yn ystod y blynyddoedd nesaf, nid yn unig o ran y modd y mae'r Comisiwn yn sicrhau gwerth am arian drwy ei wasanaethau ond, yn bwysicach, y modd y mae'r Comisiwn yn sicrhau bod Aelodau'r Cynulliad yn cael yr adnoddau, y cyngor a'r cymorth sydd eu hangen arnynt i wneud eu gwaith yn effeithiol gan gynnwys: mwy o graffu ar bolisïau a phenderfyniadau Llywodraeth Cymru o ran gwariant; ymgysylltu rhagor â phobl Cymru i sicrhau bod y Cynulliad yn darparu ar eu cyfer; gwneud deddfau da i Gymru yn dilyn y bleidlais o blaid pwerau deddfu yn y refferendwm.

Mae'r Comisiwn yn wynebu cryn her wrth geisio sicrhau cydbwysedd rhwng y disgwyliadau cynyddol sydd ar y Cynulliad a'i Aelodau a'r ffaith bod llai o adnoddau ariannol. Fodd bynnag, mae diwylliant cryf o lwyddiant wedi ymwreiddio yng ngwasanaethau'r Cynulliad ynghyd ag ymdeimlad cryf ynghylch pwysigrwydd rheoli cronfeydd cyhoeddus a gwario arian cyhoeddus yn ddoeth. Polisi allweddol ar gyfer arddangos y gwerthoedd hyn yw'r rhaglen Gwerth am Arian, sydd â thair prif thema:

- Symleiddio prosesau;
- Gwneud y mwyaf o fuddion ac arbedion o gaffael doethach a rheoli contractau mewn modd cadarnach; a
- Gwella gwybodaeth reoli;

Aeth y Comisiwn y tu hwnt i'w darged o £0.350 miliwn yn 2011-12, felly mae wedi gosod targed mwy heriol o £0.5 miliwn ar gyfer 2012-13. Bydd y mwyafrif o'r arbedion hyn yn cael eu gwneud drwy ailstrwythuro trefniadau staffio ar ôl y cynlluniau ymadael diweddar. Mae maes arall o arbedion sy'n tyfu yn deillio o'r gwelliannau i'r system TG a'r effaith ar ein prosesau busnes.

Bydd y Comisiwn yn parhau i geisio sicrhau arbedion a gwerth am arian ond ni fydd yn cyfaddawdu ar safon y gwasanaethau hanfodol sydd eu hangen ar y Cynulliad i gyflawni ar gyfer pobl Cymru.

Bydd angen i'r Comisiwn sicrhau cydbwysedd wrth wneud penderfyniadau ynghylch buddsoddi ar gyfer y dyfodol o fewn ei gyllideb gyfyngedig. Yn benodol, mae ei strwythur a'i adnoddau TGCh yn rhan gyfrannol o allu'r Comisiwn i ddarparu gwasanaethau. Mae'r Comisiwn yn datblygu'i Strategaeth TGCh a Gwybodaeth ar gyfer y Cynulliad a'i gynlluniau ar gyfer darparu gwasanaethau yn y dyfodol. I gryfhau'r adnodd TGCh ymhellach, penododd y Comisiwn David Tosh i'r swydd newydd o Gyfarwyddwr TGCh.

Wrth gynllunio ar gyfer ei ddarpariaeth o Wasanaethau TGCh yn y dyfodol, mae angen i'r Comisiwn sicrhau ei fod yn barod am y newid a fydd yn deillio o ddiwedd y contract TGCh o £2.3miliwn y flwyddyn. Bydd tîm prosiect Dadansoddi Gwasanaethau'r Dyfodol yn ymgymryd â'r gwaith o baratoi achos busnes a gwerthusiad, gyda'r nod o gwblhau'r dadansoddiad opsiynau erbyn diwedd 2012.

Materion Amgylcheddol

Mae'r Comisiwn yn cydnabod y gallai ei weithgareddau gael effaith amgylcheddol cadarnhaol a negyddol yng Nghymru a thu hwnt iddi. Yn ystod 2011-12, parhaodd y Comisiwn i roi ei bolisi amgylcheddol ar waith fel y mesurwyd gan ei dargedau. Mae rhagor o wybodaeth am ein cyflawniadau i'w gweld yn yr Adroddiad Blynyddol.

Uwch-reolwyr a staff y Cynulliad

Dyma'r uwch-reolwyr (y Prif Weithredwr a'i Chyfarwyddwyr) a gyflogwyd gan y Comisiwn drwy gydol y flwyddyn tan y dyddiad y llofnodwyd y cyfrifon:

Claire Clancy	Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad Y Prif Swyddog Cyfrifyddu
Dianne Bevan	Y Prif Swyddog Gweithredu
Adrian Crompton	Cyfarwyddwr Busnes y Cynulliad
Keith Bush	Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cyfreithiol a'r Prif Gynghorydd Cyfreithiol

Mae'r Adroddiad Taliadau yn y cyfrifon hyn yn cynnwys gwybodaeth am gyflogau a hawliau pensiwn yr unigolion a enwir a'r costau teithio a chynhaliaeth a hawliwyd ganddynt am y flwyddyn. Caiff yr uwch-reolwyr eu penodi i'w swyddi'n barhaol.

Nifer y staff

Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, dyma faint o staff cyfwerth ag amser llawn a gyflogwyd gan y Comisiwn:

	31 Mawrth 2012	31 Mawrth 2011
Staff a gyflogwyd	341.8	322.9
Staff ar secondiad	4.6	3.8

Buddsoddwyr mewn Pobl

Mae'r Comisiwn yn parhau i ddefnyddio'r Safon Buddsoddwyr mewn Pobl fel fframwaith arfer gorau i feincnodi ei arferion a'i bolisïau mewn perthynas â phobl. Rydym hefyd yn parhau i ddefnyddio'r adborth o'r asesiad allanol yn erbyn y safon i sicrhau ein bod yn cadw'r Safon Aur a ddyfarnwyd i ni yn 2010 pan gawn ein hasesu y tro nesaf yn gynnar yn 2013.

Yn ystod y flwyddyn, cafodd Strategaeth Pobl ar gyfer y Pedwerydd Cynulliad ei datblygu a'i lansio. Mae'r strategaeth yn adlewyrchu sefyllfa gyfansoddiadol newydd y Cynulliad a'i bwerau deddfu newydd ac mae'n darparu fframwaith i sicrhau bod y Cynulliad yn parhau i gael cefnogaeth ragorol. Mae'r strategaeth yn cynnwys cysylltiadau clir rhwng ein harferion a'n polisïau pobl a'n hamcanion strategol i sicrhau bod canolbwynt i'n gwaith ac i ddangos ein bod yn defnyddio adnoddau'n ddoeth.

Perthynas a Chyfathrebu â Chyflogeion

Yn ystod y flwyddyn, mae'r Comisiwn wedi gwella'i berthynas â'r Undebau Llafur cydnabyddedig yn dilyn adolygiad o'r trefniadau gweithio mewn partneriaeth, a'r polisïau sy'n sail i'r rhain.

Gan adeiladu ar y cyfleoedd dysgu sy'n deillio o'n hasesiad Buddsoddwyr mewn Pobl yn 2010, lansiwyd arolwg staff yn ystod y flwyddyn a sefydlwyd grŵp gorchwyl a gorffen i adeiladu ar y dulliau cyfathrebu sydd eisoes yn bodoli, sy'n cynnwys tudalen ar y fewnrwyd i staff, tîm cylchgrawn newyddion anffurfiol electronig (Y Llechen) i staff a chyfarfodydd i'r holl staff.

Cydraddoldeb ac Amrywiaeth

Ein gweledigaeth yw bod yn sefydliad arweiniol o ran ein hymrwymiad i hybu cydraddoldeb, gwerthfawrogi amrywiaeth a pharchu hawliau dynol yn ein capasiti fel cyflogwr ac fel sefydliad sy'n rhoi cymorth i Aelodau'r Cynulliad ac sy'n rhyngweithio â'r cyhoedd.

Mae ein Cynllun Cydraddoldeb yn nodi dull Comisiwn y Cynulliad o gyflawni'i ddyletswyddau cydraddoldeb yn ei rôl fel cyflogwr a darparwr gwasanaethau i Aelodau'r Cynulliad, eu staff ac aelodau o'r cyhoedd. Mae'r Cynllun yn cynnwys y cyfnod o fis Tachwedd 2008 hyd at fis Mawrth 2012. Ers sefydlu ein Cynllun yn 2008, rydym wedi cynyddu'n hymgysylltiad â grwpiau

sydd heb gynrychiolaeth ddigonol ledled Cymru, datblygu polisïau staff cynhwysol a gwella'r dulliau sydd ar waith i roi cymorth i Aelodau'r Cynulliad. Wrth ddatblygu'n Cynllun Cydraddoldeb 2012-2016, gwnaethom ymgynghori'n eang ag ystod o grwpiau amrywiol ledled Cymru. Ceir rhagor o wybodaeth, gan gynnwys ein hadroddiadau cydraddoldeb Blynyddol, ar ein gwefan, http://www.cynulliadcymru.org/abthome/equalities.htm

Dysgu a Datblygu

Mae Comisiwn y Cynulliad wedi ymrwymo i ddatblygu diwylliant o ddysgu lle mae sgiliau, gwybodaeth ac ymddygiad ein staff yn cael eu datblygu'n barhaus i ddarparu cymorth seneddol rhagorol. Drwy greu diwylliant o ddysgu lle mae cyflogeion yn meithrin gallu ar gyfer y dyfodol; lle mae dysgu'n ymwneud â rhannu gwybodaeth a phrofiad i ysgogi gwelliant ac i gyflawni strategaethau busnes, rydym yn datblygu gweithlu sy'n arbenigo mewn cefnogi busnes y Cynulliad Cenedlaethol.

Wrth fynd ar drywydd y nodau hyn, yn 2011-12, cyflwynodd y Comisiwn raglen Arweinyddiaeth a Datblygu Rheolaeth fewnol a rhoddodd gyfleoedd hyfforddi a mentora drwy'r hyfforddwyr mewnol hyfforddedig. Roedd y digwyddiad diwethaf hwn yn adeiladu ar y llwyddiant yn 2010-11 o ran datblygu staff i fod yn hyfforddwyr neu'n fentoriaid.

Iechyd a Diogelwch

Mae Iechyd a Diogelwch yn cynnwys yr elfennau ymarferol o sicrhau bod yr holl staff, Aelodau Cynulliad a'u staff cymorth, contractwyr ac ymwelwyr ag ystâd y Cynulliad ym Mae Caerdydd a Bae Colwyn yn iach ac yn ddiogel a bod eu lles yn cael ei ddiogelu. Mae'r tîm yn sicrhau bod y sefydliad yn cydymffurfio'n statudol â deddfwriaeth bresennol. Mae hyn yn cynnwys creu polisïau a gweithdrefnau, asesu risg a threfnu cyfleoedd hyfforddi perthnasol.

Yn ystod y flwyddyn, darparwyd hyfforddiant arbenigol ar godi a chario, cymorth cyntaf yn y gweithle, diffibrilwyr a chadeiriau achub. Roedd y digwyddiadau codi ymwybyddiaeth ar bynciau fel pwysedd gwaed a straen.

Gwybodaeth yn ymwneud ag absenoldeb salwch

Y gyfradd absenoldeb gyffredinol oherwydd salwch am y flwyddyn oedd 6.78 diwrnod gwaith cyfartalog fesul person 3.08% (7.01 diwrnod gwaith, 3.19% yn 2010-11) o'i gymharu â'r targed o saith diwrnod gwaith am y flwyddyn fesul person.

Rhwymedigaethau Pensiwn

Mae'r modd yr ymdrinnir â rhwymedigaethau pensiwn a manylion y cynlluniau pensiwn perthnasol wedi'u nodi yn y Datganiad o Bolisïau Cyfrifyddu yn y cyfrifon hyn.

Digwyddiadau'n ymwneud â Data Personol

Ni fu unrhyw ymchwiliadau i ddigwyddiadau'n ymwneud â data personol yn ystod 2011-12.

Polisi talu cyflenwyr

Ers 2009, targed y Comisiwn yw talu pobl cyflenwr cyn pen 10 niwrnod gwaith ar ôl i'r anfonebau ddod i law, os nad oedd anghydfod yn eu cylch. Ar gyfartaledd, yn ystod y flwyddyn talwyd 96.7% cyn pen 10 niwrnod (92% ar gyfartaledd yn 2010-11).

Archwilio'r Cyfrifon

Archwilydd Cyffredinol Cymru sy'n archwilio'r cyfrifon yn unol ag Adran 137 o Ddeddf 2006. Y gost y cytunwyd arni ar gyfer archwilio cyfrifon 2011-12 yw £59,450 (£59,450 yn 2010-11).

Datgelu gwybodaeth archwilio berthnasol

Fel y Prif Swyddog Cyfrifyddu, rwyf wedi cymryd y camau angenrheidiol i sicrhau fy mod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol a sicrhau bod yr archwilwyr hefyd yn ymwybodol o'r wybodaeth hon.

Digwyddiadau ers diwedd y cyfnod ariannol

Ni fu unrhyw ddigwyddiadau arwyddocaol rhwng diwedd y cyfnod ariannol a'r dyddiad y cwblhawyd y cyfrifon hyn.

Claire Clancy
Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad **Dyddiad: 09 Gorffennaf 2012**

ADRODDIAD TALIADAU

Polisi Taliadau

Mae'r Bwrdd Taliadau (y Bwrdd), a sefydlwyd gan Fesur Taliadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2010, yn gyfrifol am bennu Tâl a Lwfansau Aelodau. Daeth y Bwrdd yn weithredol ym mis Medi 2010. Mae pedwar aelod o'r Bwrdd, sef Sandy Blair CBE, Mary Carter, Stuart Castledine, a'r Athro Monojit Chatterji, yn cael £185 y diwrnod ac mae Cadeirydd y Bwrdd, y Gwir Anrhydeddus George Reid, yn cael £243 y diwrnod. Cânt eu penodi am dymor o bum mlynedd.

Cyhoeddwyd adroddiad y Bwrdd, Addas i'r Diben, ym mis Mawrth 2011, a ddaeth i'r casgliad y dylai'r cyflog o £53,852 a bennwyd ar gyfer 2010-11 barhau am bedair blynedd o ddechrau'r Pedwerydd Cynulliad. Cadarnhawyd y lefel hon o gyflog yn y Penderfyniad ar Dâl a Lwfansau Aelodau (Rhif 2) a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2011. Penderfynodd pedwar Aelod beidio â chymryd eu tâl llawn ar gyfer blwyddyn ariannol 2011-12 (naw Aelod yn 2010-11).

Gallai'r Aelodau a ganlyn hawlio cyflogau blynyddol ychwanegol:

	O 1 Ebrill 2011	O 1 Ebrill 2010
Y Llywydd	£41,950	£41,950
Y Dirprwy Lywydd	£26,385	£26,385
Comisiynwyr y Cynulliad	£12,420	£12,168
Cadeiryddion pwyllgorau[1]	£12,420	£12,168
Cadeiryddion pwyllgorau eraill[2]	£8,280	£8,112

Roedd y tabl hwn yn destun archwiliad

O fis Ebrill 2011, bydd Arweinydd y grŵp gwleidyddol nad oes ganddo swyddogaeth weithredol yn cael lwfans deiliad swydd ychwanegol wedi'i gyfrifo gan ddefnyddio lefel sylfaenol o £12,420 a £1,000 ychwanegol am bob Aelod o'r grŵp hyd at uchafswm cyflog o £41,950. Amrediad canlyniadol lwfans deiliad swydd yw £17,420 - £26,420.

Dechreuodd y swyddi newydd o Reolwyr Busnes grwpiau gwleidyddol o fis Ebrill 2011. Mae Rheolwyr Busnes yn cael cyflog deiliad swydd ychwanegol wedi'i gyfrifo gan ddefnyddio lefel sylfaenol o £6,210 a £250 ychwanegol am bob Aelod o'r grŵp hyd at uchafswm cyflog o £12,420. Amrediad canlyniadol lwfans deiliad swydd yw £7,460 - £12,420. Nid oes unrhyw ffigurau cymharol ar gyfer 2010-11.

[1] Dyma'r pwyllgorau; Plant a Phobl Ifanc; Amgylchedd a Chynaliadwyedd; Iechyd a Gofal Cymdeithasol; Cymunedau, Cydraddoldeb a Llywodraeth Leol; Menter a Busnes; Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol; Cyllid; Cyfrifon Cyhoeddus.

[2] Dyma'r pwyllgorau eraill; Deisebau; Safonau Ymddygiad.

O'r rhai a allai hawlio'r cyflogau ychwanegol, ni chymerodd y canlynol eu tâl llawn yn 2011-12: chwech am y flwyddyn gyfan, pump tan adeg yr etholiad, a phump o adeg yr etholiad (16 Aelod a wnaeth hynny yn 2010-11).

Nid yw'r Comisiwn yn rhoi budd-daliadau mewn nwyddau.

Mae Aelodau'r Cynulliad yn aelodau o Gynllun Pensiwn Aelodau Cynulliad Cenedlaethol Cymru a chaiff cyfrifon blynyddol eu cyhoeddi ar wahân ar gyfer y cynllun hwn ar wefan y Cynulliad www.cynulliadcymru.org.

Mae'r Comisiwn yn talu cyflogau a chostau cysylltiedig Gweinidogion Cymru a chaiff y rhain eu datgelu mewn nodyn yng Nghyfrifon Adnoddau Cyfunol Llywodraeth Cymru er bod y taliadau'n dod o gyfrifon adnoddau'r Comisiwn.

Penodwyd pedwar o gynghorwyr annibynnol i'r Comisiwn ym mis Tachwedd 2007 (am gyfnod cychwynnol o dair blynedd) a chafodd y penodiadau hyn eu hymestyn ym mis Tachwedd 2010 (yn unol â'r amodau sy'n gysylltiedig â'u penodiad). O ganlyniad, cafodd penodiad dau ohonynt ei ymestyn tan fis Tachwedd 2012 a'r ddau arall tan fis Tachwedd 2013, gan greu elfen o gysondeb. Mae'r cynghorwyr yn cael tâl amhensiynadwy o £5,000 y flwyddyn (£7,000 y flwyddyn i Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio).

Y Pwyllgor Taliadau

Mae gan y Comisiwn Bwyllgor Taliadau sy'n cynnwys tri aelod annibynnol, sy'n cynorthwyo'r Comisiwn a'r Prif Weithredwr i sicrhau ein bod yn cyrraedd y safonau uchaf o ran cywirdeb ac atebolrwydd yn y modd y defnyddir arian cyhoeddus ac, yn benodol, yn ein polisïau a'n systemau arfarnu a thalu.

Aelodau'r Pwyllgor yw Tony Morgan (Cadeirydd Archwilwyr Geldards a chynbartner PricewaterhouseCoopers cyn iddo ymddeol), a dau o gynghorwyr annibynnol y Comisiwn, sef yr Athro Robert Pickard a Tim Knighton. Bydd Cadeirydd y Pwyllgor Taliadau (sydd wedi'i benodi tan fis Ionawr 2014) yn cael tâl amhensiynadwy o £1,250 y flwyddyn.

Yn ystod y flwyddyn, mae gwaith y Pwyllgor wedi cynnwys ystyried tâl y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr a sicrhau bod amodau a thelerau staff y Cynulliad yn cyfateb yn gyffredinol i'r rheini sy'n berthnasol i staff Llywodraeth Cymru (yn unol â Pharagraff 3 o Atodlen 2 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006). Wedi i'r Pwyllgor Taliadau ystyried y cynnig ac ymgynghori/dod i gytundeb â'r Comisiwn, crëwyd graddfa gyflogau unedig ar gyfer yr holl staff a gyflogir gan y Comisiwn, gan gynnwys y Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr, a daeth yn weithredol ar 1 Ebrill 2008.

Cytundebau gwasanaeth

Penodir staff y Comisiwn, yn unol ag amodau a thelerau a bennir gan y Comisiwn, yn ôl teilyngdod ar sail cystadleuaeth deg ac agored ond maent hefyd yn cynnwys darpariaeth ar gyfer amgylchiadau lle ceir penodi heb ddilyn y drefn arferol. Mae'r egwyddorion hyn yn cyd-fynd â threfniadau'r Gwasanaeth Sifil. Nid yw'r staff yn aelodau o'r Gwasanaeth Sifil ond mae ganddynt hawl i fod yn aelodau o Brif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil.

Oni nodir yn wahanol isod, mae staff y Cynulliad y mae'r adroddiad hwn yn berthnasol iddynt yn cael eu penodi am gyfnod penagored. Os terfynir eu cyflogaeth yn gynnar am unrhyw reswm ac eithrio camymddygiad, bydd yr unigolyn yn cael iawndal, fel y nodir yng Nghynllun Iawndal y Gwasanaeth Sifil.

Cyflogau a hawliadau pensiwn

Mae'r adrannau a ganlyn yn rhoi manylion am dâl a phensiynau deiliaid swyddi ac uwch-swyddogion. Cânt eu cyflwyno yn ôl bandiau cyflog a phensiwn.

Mae gan Gomisiynwyr y Cynulliad, ac eithrio'r Llywydd, hawl i gyflog blynyddol o £12,420 yn ogystal â'u cyflogau fel Aelodau'r Cynulliad. Nid yw manylion eu pensiwn wedi'u cynnwys isod gan mai dim ond rhan o'u tâl sy'n berthnasol i'w gwaith fel Comisiynwyr. Nid oes modd gwahanu'u pensiwn cronedig a'u Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod (CETV) fel Comisiynwyr oddi wrth y cyfanswm a gronnwyd.

Enw a theitl	**Cyflog 2011/12**	**Cyflog 2010/11**	**Gwir gynnydd yn y pensiwn a'r cyfandaliad cysylltiedig pan fyddant yn 65 oed**	**Cyfanswm y pensiwn cronedig pan fyddant yn 65 oed a chyfandaliad cysylltiedig erbyn 31/3/12**	**CETV ar 31/3/11**	**CETV ar 31/3/12**	**Gwir gynnydd mewn CETV**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Deiliaid swyddi							
Yr Arglwydd Elis Thomas AC – *Y Llywydd (daeth ei wasanaeth i ben ar 11/05/11)*	10-15	90-95	2.5-5	40-45	789	796	(1)
Rosemary Butler AC - *Y Llywydd (dechreuodd ar ei gwasanaeth ar 12/05/11) daeth ei gwasanaeth fel Dirprwy Lywydd i ben ar 11/05/11)*	80-85	75-80	0-2.5	20-25	356	399	12

David Melding AC – Y Dirprwy Lywydd (dechreuodd ar ei wasanaeth ar 12/05/2011)	70-75	0	0-2.5	15-20	212	259	8

Uwch-reolwyr							
Enw a theitl	**Cyflog 2011/12**	**Cyflog 2010/11**	**Gwir gynnydd yn y pensiwn a'r cyfandaliad cysylltiedig pan fyddant yn 60 oed**	**Cyfanswm y pensiwn cronedig pan fyddant yn 60 oed a chyfandaliad cysylltiedig erbyn 31/3/12**	**CETV ar 31/3/11**	**CETV ar 31/3/12**	**Gwir gynnydd mewn CETV**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Claire Clancy - *Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad*	135-140	135-140	-0-2.5 a chyfandaliad o --0-5	55-60 a chyfandaliad o 170-175	1,048*	1,114	(25)
Dianne Bevan – *Y Prif Swyddog Gweithredu*	115-120	115-120	-0-2.5	55-60	857*	913	(18)
Adrian Crompton – *Cyfarwyddwr Busnes y Cynulliad*	105-110	100-105	0-2.5 a chyfandaliad o 0-5	30-35 a chyfandaliad o 90-95	427*	479	15
Keith Bush – *Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cyfreithiol*	95-100	110-115	0-2.5	15-20	349*	371	8

Roedd y tabl hwn yn destun archwiliad

* Newidiwyd y ffactorau actiwaraidd a ddefnyddiwyd i gyfrifo ffigurau CETV yn 2011/12. Mae'r ffigurau CETV ar gyfer 31/03/2011 a 31/03/2012 wedi'u cyfrifo gan ddefnyddio'r ffactorau newydd, er cysondeb. Mae'r CETV ar gyfer 31/03/2011 felly'n wahanol i'r ffigur cyfatebol yn adroddiad y llynedd a gyfrifwyd gan ddefnyddio'r ffactorau blaenorol.

Bydd Dianne Bevan yn gadael o dan y telerau Ymadael yn Wirfoddol ar 8 Awst 2012. Bydd yn cael taliad iawndal o £187,662 a gronnwyd yn y cyfrifon hyn.

Cyflogau

Cyflog yw'r swm a enillwyd yn ystod y flwyddyn ariannol ac mae'n cynnwys yr holl daliadau sy'n ddyledus. Nid yw'n cynnwys cyfraniadau Yswiriant Gwladol neu Bensiwn y Cyflogwr. Nid oes unrhyw fuddion ar ffurf nwyddau na bonysau sy'n gysylltiedig â pherfformiad yn daladwy yn 2011-12 (dim yn 2010-11). Mae costau cyflogau'r Llywydd a'r Dirprwy Lywydd yn cael eu talu'n uniongyrchol o Gronfa Gyfunol Cymru ers mis Mai 2007.

	2011-12	2010-11
	Cyflog	Cyflog
	£'000	£'000
Band y Cyfarwyddwr sydd ar y cyflog uchaf	135-140	135-140
Cyfanswm canolrifol y Taliadau	27,897	27,830
Cymhareb	4.8	4.8

Mae'r cysylltiad rhwng cyflog y cyfarwyddwr sydd ar y cyflog uchaf yn y sefydliad a thaliad canolfrifol y gweithlu wedi aros yr un fath yn 2011-12 ac yn 2010-11.

Band cyflog y cyfarwyddwr sydd ar y cyflog uchaf yng Nghomisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn ystod y flwyddyn ariannol 2011-12 oedd £135k-£140k (£135k -£140k yn 2010-11). Roedd hyn 4.8 gwaith (4.8 yn 2010-11) taliad canolrifol y gweithlu, sef £28k (£28k yn 2010-11)

Yn 2011-12 ac yn 2010-11, ni roddwyd unrhyw daliadau a oedd yn fwy na chyflog y cyfarwyddwr a oedd ar y cyflog uchaf. Roedd y taliadau yn amrywio o £17.4k i £117k

Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod (CETV)

Dyma werth cyfalafol budd-daliadau'r cynllun pensiwn a gronnwyd gan aelod ar adeg benodol yn ôl asesiad yr actwari. Y budd-daliadau a gaiff eu prisio yw budd-daliadau cronedig yr aelod ac unrhyw bensiwn amodol priod sy'n daladwy o'r cynllun. Taliad yw CETV a wneir gan gynllun neu drefniant pensiwn i ddiogelu budd-daliadau pensiwn mewn cynllun neu drefniant pensiwn arall pan fydd yr aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r budd-daliadau a gronnwyd eisoes yn y cynllun blaenorol. Mae'r ffigurau pensiwn a ddangosir yn nodi'r budd-daliadau a gronnwyd gan yr unigolion o ganlyniad i gyfanswm eu haelodaeth o'r cynllun pensiwn, nid dim ond eu penodiad presennol fel Gweinidogion. Cyfrifir CETV yn unol â Rheoliadau Cynlluniau Pensiwn Galwedigaethol (Gwerthoedd Trosglwyddo) (Diwygio) 2008 ac nid yw'n ystyried unrhyw ostyngiad gwirioneddol na phosibl mewn budd-daliadau o ganlyniad i'r Dreth Lwfans Gydol Oes a all fod yn ddyledus pan hawlir budd-daliadau pensiwn.

Gwir gynnydd mewn CETV

Dyma'r elfen yn y cynnydd yn y pensiwn cronedig a ariennir gan y Comisiwn. Nid yw'n cynnwys cynnydd oherwydd chwyddiant a chyfraniadau sy'n cael eu talu gan yr Aelod (gan gynnwys gwerth unrhyw fudd-daliadau a drosglwyddwyd o gynllun neu drefniant pensiwn arall) ac mae'n defnyddio ffactorau prisio cyffredin y farchnad ar ddechrau ac ar ddiwedd y cyfnod.

Teithio a chynhaliaeth

Dyma'r hawliadau a wnaed gan y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr, ac ar eu rhan, am dreuliau teithio a chynhaliaeth a threuliau busnes eraill yn ystod y ddwy flynedd diwethaf:

	Claire Clancy *Y Prif Weithredwr a'r Clerc*		Dianne Bevan *Y Prif Swyddog Gweithredu*		Adrian Crompton *Cyfarwyddwr Busnes y Cynulliad*		Keith Bush *Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cyfreithiol*	
	2011-12	2010-11	2011-12	2010-11	2011-12	2010-11	2011-12	2010-11
	£	£	£	£	£	£	£	£
Milltiroedd mewn car	-	-	-	4	-	54	-	-
Tacsi/llogi car	22	-	10	-	-	175	-	-
Teithio mewn awyren	335	99	296	71	-	320	-	-
Trafnidiaeth gyhoeddus	7	368	381	946	532	300	-	70
Llety	255	160	376	85	-	105	-	-
Cynhaliaeth/ treuliau	180	-	21	17	49	89	-	-
CYFANSWM	**799**	**627**	**1,084**	**1,123**	**581**	**1,043**	**-**	**70**

Roedd y tabl hwn yn destun archwiliad

Pensiynau

Darperir budd-daliadau pensiwn i staff y Cynulliad drwy drefniadau Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (PCSPS). O 30 Gorffennaf 2007, gall gweision sifil fod mewn un o bedwar cynllun budd-daliadau diffiniedig; naill ai cynllun cyflog terfynol (**clasurol**, **premiwm** neu **glasurol a mwy**); neu gynllun gyrfa gyfan (**nuvos**). Ni chaiff y trefniadau statudol hyn eu hariannu a chaiff costau'r budd-daliadau eu talu o swm o arian y bydd Senedd y DU yn pleidleisio arno bob blwyddyn. Bydd pensiynau sy'n daladwy o dan y cynlluniau **clasurol**, **premiwm**, **clasurol a mwy** a **nuvos** yn cynyddu'n flynyddol yn unol â deddfwriaeth yn ymwneud â Chynyddu Pensiynau. Gall yr aelodau sy'n ymuno o fis Hydref 2002 ddewis naill ai'r trefniant budd-daliadau diffiniedig priodol neu bensiwn cyfranddeiliaid 'prynu arian' gyda chyfraniad gan y cyflogwr (cyfrif pensiwn **partneriaeth**).

Mae cyflogeion yn talu cyfraniadau ar gyfradd o 1.5% o enillion pensiynadwy ar gyfer y cynllun **clasurol** a 3.5% ar gyfer y cynlluniau **premiwm**, **clasurol a mwy** a **nuvos**. Bydd cynnydd yn yr hyn y mae cyflogeion yn ei gyfrannu o 1 Ebrill 2012. Mae budd-daliadau yn y cynllun **clasurol** yn crynhoi ar gyfradd o 1/80 o gyflog pensiynadwy terfynol ar gyfer bob blwyddyn o wasanaeth. Yn ogystal â hyn, telir cyfandaliad sy'n gyfwerth â'r tair blynedd cyntaf o bensiwn adeg ymddeol. Mae budd-daliadau'n crynhoi ar gyfradd o 1/60 o gyflog pensiynadwy terfynol ar gyfer bob blwyddyn o wasanaeth yn y cynllun **premiwm**. Yn wahanol i'r cynllun **clasurol**, nid oes unrhyw gyfandaliad awtomatig. Yn ei hanfod, amrywiad yw'r cynllun **clasurol a mwy** gyda'r budd-daliadau sy'n gysylltiedig â gwasanaeth cyn 1 Hydref 2002 yn cael eu cyfrifo'n fras

fel y gwneir yn y cynllun **clasurol** ac mae'r budd-daliadau am wasanaeth o Hydref 2002 wedi'u cyfrifo fel y gwneir yn y cynllun **premiwm**. Gyda'r cynllun **nuvos**, mae aelod yn cronni pensiwn yn seiliedig ar ei gyflog pensiynadwy yn ystod y cyfnod y bu'n aelod o'r cynllun. Ar ddiwedd blwyddyn y cynllun (31 Mawrth), telir 2.3% o gyflog pensiynadwy aelod yn ystod blwyddyn y cynllun i'w gyfrif pensiwn a chaiff y pensiwn cronedig ei uwchraddio yn unol â deddfwriaeth yn ymwneud â Chynyddu Pensiynau. Ym mhob achos, gall aelodau ddewis ildio pensiwn am gyfandaliad hyd at y terfynau a nodir yn Neddf Cyllid 2004.

Trefniant pensiwn cyfranddeiliaid yw'r cyfrif pensiwn partneriaeth. Mae'r cyflogwr yn talu cyfraniad sylfaenol o rhwng 7% a 15% (yn dibynnu ar oedran yr aelod) i gynnyrch pensiwn cyfranddeiliaid a ddewisir gan y cyflogai. Nid oes yn rhaid i'r cyflogai gyfrannu ond os bydd yn cyfrannu, bydd y cyflogwr yn rhoi cyfraniad cyfatebol hyd at derfyn o 3% o gyflog pensiynadwy (yn ogystal â chyfraniad sylfaenol y cyflogwr). Mae cyflogwyr hefyd yn cyfrannu 0.8% ychwanegol o gyflog pensiynadwy i dalu cost yswiriant budd-dal risg a ddarperir yn ganolog (marwolaeth mewn swydd ac ymddeoliad oherwydd salwch).

Y pensiwn cronedig a ddyfynnir yw'r pensiwn y bydd hawl gan yr aelod ei gael pan fydd yn cyrraedd oedran pensiwn, neu yn union ar ôl iddo beidio â bod yn aelod gweithredol o'r cynllun os yw eisoes wedi cyrraedd oedran pensiwn neu mae'n hŷn na hynny. Yr oedran pensiwn ar gyfer aelodau'r cynlluniau **clasurol**, **premiwm** a **chlasurol a mwy** yw 60, a 65 yw'r oed ar gyfer aelodau'r cynllun **nuvos**.

Cewch ragor o fanylion am drefniadau Cynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil ar wefan **www.civilservice-pensions.gov.uk**

Datganiad o gyfrifoldebau'r Comisiwn a'r Prif Swyddog Cyfrifyddu

Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad, drwy rinwedd Adran 138 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, yw Prif Swyddog Cyfrifyddu'r Comisiwn. Mae'r Prif Swyddog Cyfrifyddu wedi paratoi datganiad o gyfrifon yn unol â Chyfarwyddyd a gyhoeddir gan y Trysorlys, egwyddorion cyfrifyddu a'r gofynion datgelu sydd wedi'u nodi yn y Llawlyfr Adroddiadau Ariannol. Paratowyd y Cyfrifon Adnoddau ar sail cyfrifyddu croniadau ac maent yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol y Comisiwn ar ddiwedd y flwyddyn, yr alldro adnoddau net, yr adnoddau a ddyrannwyd i gyflawni amcanion, y datganiad o wariant net cynhwysfawr, y datganiad o'r sefyllfa ariannol, llif arian a'r datganiad o'r newidiadau yn ecwiti'r trethdalwyr yn ystod y flwyddyn ariannol.

Wrth baratoi'r cyfrifon, mae'r Prif Weithredwr a'r Clerc wedi:

- Cydymffurfio â chyfarwyddyd y Trysorlys mewn perthynas â chyfrifon;
- Cydymffurfio â'r gofynion perthnasol o ran cyfrifyddu a datgelu gwybodaeth, ac wedi bod yn gyson o ran gweithredu egwyddorion cyfrifyddu priodol;
- Gwneud penderfyniadau ac amcangyfrifon rhesymol a gofalus;
- Nodi a yw safonau cyfrifyddu priodol wedi'u dilyn, yn amodol ar unrhyw eithriadau a gaiff eu datgelu a'u hegluro yn y cyfrifon; a
- Paratoi'r cyfrifon ar sail proses barhaus.

Mae cyfrifoldebau perthnasol y Prif Swyddog Cyfrifyddu, gan gynnwys y cyfrifoldeb dros gywirdeb a chysondeb yng nghyllid y Comisiwn a thros gadw cofnod priodol, wedi'u nodi mewn memorandwm a gyhoeddwyd gan y Trysorlys.

Claire Clancy
Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad **Dyddiad: XX Gorffennaf 2012**

DATGANIAD LLYWODRAETHU 2011-12

Mae'r Datganiad hwn yn nodi'r sail y cafodd Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru ei sefydlu arno; y ffordd y caiff ei lywodraethu a'i reoli; a sut y mae'n atebol am yr hyn y mae'n ei wneud.

Rôl y Comisiwn

1. Cafodd Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru ei sefydlu fel corff corfforaethol o dan Adran 27 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Ei rôl sylfaenol yw darparu'r eiddo, y staff a'r gwasanaethau sydd eu hangen at ddibenion y Cynulliad, neu sicrhau bod y rhain yn cael eu darparu ar ei gyfer. Wrth gyflawni'r cyfrifoldeb cyffredinol hwn, mae'r Comisiwn yn gyfrifol am roi trefniadau priodol ar waith ar gyfer rheoli ei faterion, hwyluso'r dull o arfer ei swyddogaethau'n effeithiol, a rheoli risg.

Diben y fframwaith llywodraethu

2. Mae'r fframwaith llywodraethu'n cynnwys y systemau a'r prosesau, a'r diwylliant a'r gwerthoedd, sy'n cyfarwyddo a rheoli'r sefydliad a'r gweithgaredd sy'n ei wneud yn atebol i'r Cynulliad a phobl Cymru ac sy'n ei ymgysylltu â hwy. Mae'n galluogi'r Comisiwn i fonitro cyflawniad ei amcanion strategol ac i ystyried a yw'r amcanion hynny wedi arwain at ddarparu gwasanaethau cost-effeithiol a phriodol.

3. Mae'r system rheolaeth fewnol yn rhan arwyddocaol o'r fframwaith hwnnw ac fe'i cynlluniwyd i reoli risg hyd at lefel resymol. Mae'n seiliedig ar broses barhaus a gynlluniwyd i ganfod a blaenoriaethu risgiau i gyflawni polisïau a nodau ac amcanion y Comisiwn, i werthuso'r tebygolrwydd i'r risgiau hynny gael eu gwireddu a'r effaith pe baent yn cael eu gwireddu, a'u rheoli'n effeithiol, yn effeithlon ac mewn modd economaidd. Ni all y system rheolaeth fewnol ddileu pob risg o fethiant i gyflawni polisïau, nodau ac amcanion ac felly ni all ond rhoi sicrwydd rhesymol o effeithiolrwydd ac nid sicrwydd llwyr.

4. Bu'r fframwaith llywodraethu ar waith yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2012 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r datganiad o gyfrifon.

Y Fframwaith Llywodraethu

5. Mae'r Comisiwn yn cynnwys y Llywydd fel ei Gadeirydd ynghyd â phedwar Aelod Cynulliad arall a benodwyd gan y Cynulliad. Clerc y Cynulliad yw ei Brif Weithredwr a'i Brif Swyddog Cyfrifyddu. Cyflogeion y Comisiwn yw staff y Cynulliad.

6. Y Comisiynwyr sy'n gyfrifol am lywodraethu'r sefydliad ac maent yn atebol i'r Cynulliad. Ymhlith cyfrifoldebau'r Comisiynwyr fel "bwrdd llywodraethu" mae gosod nodau strategol y sefydliad, darparu'r arweinyddiaeth i'w rhoi ar waith, goruchwylio'r ffordd y caiff y nodau strategol hynny eu cyflawni a chyflwyno adroddiadau a bod yn atebol i'r Cynulliad o ran eu stiwardiaeth.

7. Yn ei gyfarfod cyntaf ar ôl etholiad mis Mai 2011, mabwysiadodd y Comisiwn egwyddorion llywodraethu diwygiedig a darpariaethau ategol. Mae'r rhain yn cyd-fynd â Chod Llywodraethu Corfforaethol y DU a'r Cod Llywodraethu Da ar gyfer Gwasanaethau Cyhoeddus gan ystyried statws y Comisiwn o fewn y sector cyhoeddus yng Nghymru. Mae nifer o'r polisïau sy'n rheoli gwaith y sefydliad a'i ymddygiadau yn sail i'r egwyddorion a'r darpariaethau hyn.

8. Mae'r Comisiwn wedi sefydlu Pwyllgor Archwilio sy'n cynnwys tri chynghorydd annibynnol profiadol, gydag un ohonynt yn gweithredu fel Cadeirydd, a Chomisiynydd y Cynulliad sy'n gyfrifol am y gyllideb a llywodraethu. Mae'r Pwyllgor hwn yn gweithredu yn unol â Llawlyfr Pwyllgor Archwilio'r Trysorlys. Ochr yn ochr â'r Pwyllgor Archwilio, rhoddir sicrwydd drwy broses archwilio mewnol y Comisiwn, sy'n cael ei arwain gan Bennaeth yr adran Archwilio Mewnol, gyda chymorth contract a ddyfarnwyd i KPMG.

9. Mae'r Comisiwn hefyd wedi sefydlu Pwyllgor Taliadau sef corff cynghori nad oes ganddo unrhyw bwerau gweithredol i ystyried a gwneud argymhellion ar faterion yn ymwneud â thaliadau a thelerau gwasanaeth Prif Weithredwr a Chlerc Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Y Prif Weithredwr). Mae'r Pwyllgor hefyd yn ystyried ac yn rhoi sylwadau ar unrhyw argymhellion neu gynigion gan y Prif Weithredwr ynghylch tâl a materion eraill yn ymwneud â thaliadau a gwobrwyon i'r Cyfarwyddwyr. Mae'r Pwyllgor hefyd yn ystyried argymhellion a chynigion ar y strategaeth tâl a gwobrwyon ar gyfer staff eraill Comisiwn y Cynulliad. Mae'r Pwyllgor yn cynorthwyo'r Comisiwn a'r Prif Weithredwr i sicrhau bod Comisiwn y Cynulliad yn cyrraedd y safonau uchaf o gywirdeb ac atebolrwydd o ran defnyddio cronfeydd cyhoeddus gan gynghori'r Comisiwn a'r Prif Weithredwr fel Swyddog Cyfrifyddu, yn ôl y gofyn, ar eu cyfrifoldebau o ran polisïau a systemau arfarnu a thaliadau.

10. Ceir manylion am gyfarfodydd Comisiwn y Cynulliad, y Pwyllgor Taliadau a Phwyllgor Archwilio Comisiwn y Cynulliad a chofnod o bwy a aeth i'r cyfarfodydd yn yr Adroddiad Blynyddol y mae'r datganiad hwn yn rhan ohono.

11. Yn ei gyfarfod ar 14 Gorffennaf 2011, mabwysiadodd y Comisiwn y nodau strategol canlynol ar gyfer y Pedwerydd Cynulliad (2011-16):

    - *Darparu cymorth seneddol rhagorol*

      Mae'r Cynulliad mewn sefyllfa gyfansoddiadol newydd a byddwn yn cynnig cefnogaeth briodol i alluogi Aelodau'r Cynulliad i fodloni'r heriau newydd wrth iddynt gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, deddfu ar gyfer Cymru a dwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

    - *Ymgysylltu â phobl Cymru*

      Byddwn yn creu amgylchedd sy'n annog diddordeb yng ngwaith y Cynulliad ac sy'n hwyluso ymgysylltiad â swyddogaethau deddfu, craffu a chynrychioli y Cynulliad. Byddwn yn ymgysylltu'n frwd ac yn eang, ac yn sicrhau bod y Cynulliad yn cael budd o'r ynni creadigol sy'n deillio o'r ymgysylltiad hwnnw.

- *Hyrwyddo Cymru*

  Drwy weithio fel llysgennad i Gymru dros y byd, byddwn yn gwneud y mwyaf o gyfleoedd yn y DU a thramor i hybu Cymru a gwaith y Cynulliad, a chwarae ein rhan yn natblygiad democratiaeth seneddol mewn gwledydd eraill dros y byd.

- *Defnyddio adnoddau'n ddoeth*

  Byddwn yn gwneud y buddsoddiadau angenrheidiol i sicrhau bod gan y Cynulliad yr adnoddau llawn i weithredu'n effeithiol fel senedd sydd â phwerau deddfu newydd. Ar yr un pryd, byddwn yn atgyfnerthu hyder Aelodau'r Cynulliad a phobl Cymru yn y ffordd y byddwn yn darparu gwasanaethau ac yn rheoli costau drwy wneud defnydd da o arian y trethdalwr. Byddwn yn rheoli ein hadnoddau er mwyn darparu gwasanaeth cyhoeddus hanfodol mewn ffordd fwy effeithlon a chan gynnig gwell gwerth am arian.

12. Mae'r Prif Weithredwr yn atebol i'r Comisiwn am gyflawni'r nodau strategol. Fel Prif Swyddog Cyfrifyddu, hi sy'n atebol i'r Cynulliad am drefn ac ansawdd rheolaeth yng Nghomisiwn y Cynulliad, gan gynnwys ei ddefnydd o arian cyhoeddus a sut y mae'n gwarchod ei asedau. Wrth weithio i gyflawni nodau'r Comisiwn, disgwylir i'r staff:

    - weithredu gydag uniondeb a thegwch a bod yn ddiduedd, gan ddangos parch at bawb a thrin pawb yn gyfartal;
    - cryfhau ethos dwyieithog y Cynulliad;
    - darparu pob agwedd ar gyfrifoldebau'r Comisiwn yn gyflym, gydag arbenigedd proffesiynol ac ethos gwasanaeth cadarn;
    - gosod safonau uchel a chadw at eu haddewidion;
    - bod yn agored a thryloyw, gwneud eu hunain yn agored i waith craffu manwl o bob tu, a darparu tystiolaeth y gellir ei mesur o'r hyn a gyflawnwyd;
    - buddsoddi mewn cynaliadwyedd a thechnoleg i wella effeithiolrwydd; a
    - dangos eu hymrwymiad gwirioneddol i ddemocratiaeth seneddol yng Nghymru a'u balchder yn y Cynulliad.

Gwneud penderfyniadau a rheoli busnes

13. Mae'r Comisiwn wedi dirprwyo'r rhan fwyaf o'i swyddogaethau i'r Prif Weithredwr ar wahân i:

    - benodi'r Prif Weithredwr a'r Clerc, cynghorwyr anweithredol y Comisiwn, ac aelodau'r Pwyllgor Archwilio, a phennu eu telerau a'u hamodau a'u taliadau; ac
    - awdurdodi gwariant o dan baragraff 6 o Atodlen 2 i Ddeddf 2006 (rhoi cymorth ariannol i'r Comisiwn Etholiadol).

14. Mae'n ofynnol i'r Prif Weithredwr hefyd ymgynghori â'r Comisiwn cyn:

- penodi swyddi y Prif Swyddog Gweithredu, Cyfarwyddwr Busnes y Cynulliad a'r Prif Gynghorydd Cyfreithiol;
- newid y taliadau a'r telerau ac amodau ar gyfer y staff sydd yn y swyddi hynny;
- creu swyddi cyfarwyddwyr newydd neu ddiddymu swyddi cyfarwyddwyr presennol;
- awdurdodi gwariant cyfalaf ar gyfer prosiectau sy'n werth mwy nag £1 filiwn; ac
- awdurdodi gwariant ar faterion y gellid eu hystyried yn newydd neu'n ddadleuol.

15. Caiff y dull o ddarparu gwasanaethau o fewn y Comisiwn ei reoli drwy dair Cyfarwyddiaeth (Busnes y Cynulliad, Gweithrediadau a Gwasanaethau Cyfreithiol), a dau faes gwasanaeth (Cyfathrebu a'r Gwasanaeth Cymorth i'r Comisiwn ac i'r Aelodau) sy'n adrodd yn uniongyrchol i'r Prif Weithredwr. Mae'r Bwrdd Rheoli yn cynnwys y Cyfarwyddwyr a'r Penaethiaid Gwasanaeth sy'n cydgysylltu polisi a materion gweithredol mewn perthynas â darparu'r holl wasanaethau o fewn Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Mae'r Bwrdd Rheoli yn cyfarfod yn ffurfiol bob mis ac yn anffurfiol pob wythnos i adolygu a chydgysylltu gweithgareddau. Mae'n ofynnol i'r Bwrdd weithredu mewn modd corfforaethol er budd y Cynulliad cyfan.

16. Mae'r dull o wneud penderfyniadau a rheoli busnes o fewn y Cyfarwyddiaethau a'r meysydd gwasanaeth wedi'i gydgysylltu drwy drefniadau ffurfiol ac anffurfiol. O fewn Cyfarwyddiaeth Busnes y Cynulliad, bu'r pedwar Pennaeth Gwasanaeth yn cyfarfod yn rheolaidd i gynllunio a chydgysylltu'r ffordd y caiff busnes y Cynulliad ei weithredu a'i gefnogi i fodloni gofynion Aelodau. O fewn y Gyfarwyddiaeth Gweithrediadau, caiff y dull o ddarparu gwasanaethau ei reoli mewn ffordd debyg drwy gyfarfodydd rheolaidd rhwng y Penaethiaid Gwasanaeth.

17. Mae Cyfarwyddwyr y Cynulliad yn mynd i gyfarfodydd Comisiwn y Cynulliad sy'n gyfrifol am sicrhau'r ddarpariaeth o eiddo, staff a gwasanaethau ar gyfer y Cynulliad. Darperir cymorth cyfreithiol, a chyngor ac arweiniad proffesiynol ar draws y Comisiwn gan Gyfarwyddiaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol.

18. Am y rhan fwyaf o 2011-12, roedd y tîm Cyfathrebu a thîm y Gwasanaeth Cymorth i'r Comisiwn ac i'r Aelodau yn gweithio ochr yn ochr â'r Cyfarwyddiaethau hyn. Roedd y rhain yn adrodd yn uniongyrchol i'r Prif Weithredwr a'r Clerc, ond, tua diwedd y flwyddyn, symudwyd y rhan fwyaf o'r tîm Cyfathrebu i Gyfarwyddiaeth Busnes y Cynulliad yn dilyn ad-drefniad mewnol.

19. Caiff y broses reolaeth ariannol ei rheoli drwy system o gyllidebau dirprwyedig gyda rheolaeth dros rai gweithgareddau wedi'i gryfhau a'i gydgysylltu gan dimau cymorth canolog. Mae'r Bwrdd Rheoli'n adolygu gwariant yn erbyn cyllidebau bob mis a chaiff hyn ei gefnogi gan gyfarfodydd rheolaidd rhwng staff Cyllid a deiliaid cyllidebau.

20. Caiff y broses reolaeth ei chefnogi ymhellach gan y tîm Llywodraethu ac Archwilio a sefydlwyd i gryfhau a chydgysylltu'r broses gaffael, rheoli risg, archwiliadau mewnol a'r Rhaglen Fuddsoddi. Mae hefyd yn cynghori ar reoli prosiectau.

Perfformiad

21. Yn ystod blwyddyn gyntaf y Pedwerydd Cynulliad, mae Comisiwn y Cynulliad wedi canolbwyntio ar nifer o weithgareddau arwyddocaol. Mae hyn yn cynnwys cytuno ar gyllideb y Comisiwn ar gyfer 2012-13 a chyllideb ddangosol ar gyfer 2013-14, gwella gwasanaethau TGCh y Comisiwn, cyflwyno Bil Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Ieithoedd Swyddogol) a chytuno ar Gynllun Cydraddoldeb Comisiwn y Cynulliad 2012-16.

22. Yn unol â'r materion a ystyriwyd gan y Comisiwn, mae'r Bwrdd Rheoli wedi trafod trefniadau ar gyfer gwasanaethau TGCh o 2014, gwasanaethau dwyieithog a Bil Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Ieithoedd Swyddogol), a strategaeth y gyllideb ar gyfer y Pedwerydd Cynulliad. Mae gwasanaethau'r Cynulliad a phob Pennaeth Gwasanaeth wedi mynd drwy broses o wynebu her allanol, a oedd yn cynnwys cynghorwyr annibynnol y Comisiwn ac arbenigwyr eraill.

23. Mae'r Bwrdd Rheoli hefyd wedi ystyried y Strategaeth Wobrwyo ar gyfer cyflogeion y Comisiwn, y Strategaeth Bobl a fydd yn rhoi ffocws i bolisïau a gweithdrefnau'r Comisiwn sy'n ymwneud â phobl yn ystod oes y Pedwerydd Cynulliad, a'r fframwaith partneriaeth gydag undebau llafur y Cynulliad.

24. Yn unol â'i egwyddorion llywodraethu, mae'r Comisiwn wedi cytuno i gynnal gwerthusiad o'i effeithiolrwydd. Bydd hyn yn seiliedig ar dystiolaeth gan: Gomisiynwyr, cynghorwyr annibynnol, sampl o Aelodau'r Cynulliad a rhanddeiliaid eraill, gan gynnwys y Bwrdd Taliadau a staff. Bydd yr adolygiad yn archwilio drwy ystyried gohebiaeth, cwestiynau llafar ac ysgrifenedig y Cynulliad i'r Comisiwn, ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth a sylw perthnasol yn y cyfryngau. Bydd cynghorydd Llywodraethu Corfforaethol Comisiwn y Cynulliad yn cytuno ar yr ymagwedd benodol a gymerir, yn adolygu'r dystiolaeth ac yn cyflwyno'r canfyddiadau a'r casgliadau i'r Comisiwn. Y nod yw cwblhau'r gwerthusiad cyntaf erbyn mis Rhagfyr 2012.

25. Yn ystod y flwyddyn, adolygodd y **Pwyllgor Taliadau** dâl a pherfformiad y Tîm Gweithredol a'r Strategaeth Wobrwyo ddrafft ar gyfer Staff y Cynulliad sy'n nodi'r dull ar gyfer cyflenwi trefniadau gwobrwyo o 1 Ebrill 2012 pan ddaw'r cytundeb cyflog presennol i ben.

26. Cyfarfu **Pwyllgor Archwilio** Comisiwn y Cynulliad bum gwaith yn ystod y flwyddyn. Mae'r Pwyllgor yn gweithredu swyddogaeth ymgynghorol ac nid oes ganddo unrhyw bwerau gweithredu. Canolbwyntiodd ei weithgareddau yn ystod y flwyddyn ar adroddiadau Archwilio Mewnol ac Allanol, Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon Comisiwn y Cynulliad, adroddiadau ar reoli risg, a'r trefniadau Llywodraethu a rheoli mewnol. Yn ystod y flwyddyn, cafodd y Pwyllgor y wybodaeth ddiweddaraf am y cynnydd a wnaed mewn ymateb i argymhellion a wnaed mewn adroddiadau Archwilio; roedd y rhain yn cynnwys cyflwyniad gan Bennaeth Caffael newydd Comisiwn y Cynulliad.

27. Yn ystod y flwyddyn, rhoddodd yr adran **Archwilio Mewnol** raglen eang o adolygiadau ar waith a rhoddodd sicrwydd cadarnhaol mewn nifer fawr o feysydd. Fodd bynnag, nodwyd gwendidau mewn perthynas â diogelu gwybodaeth a rheoli'r broses o ddiogelu data a gweithredodd yr uwch-reolwyr yn gyflym i fynd i'r afael â'r materion allweddol. Fodd bynnag, yn ystod 2011-12, ni chafwyd unrhyw adroddiad am golli data. Canfu'r tîm

Archwilio Mewnol hefyd ffyrdd y gellid cryfhau proses reoli risg y Comisiwn ac mae dull symlach bellach yn cael ei ddatblygu.

Cydymffurfio

28. Mae Comisiwn y Cynulliad wedi cydymffurfio â'r egwyddorion llywodraethu a'r darpariaethau ategol y cytunwyd arnynt, ar wahân i'r adolygiad o effeithiolrwydd, a gaiff ei gynnal am y tro cyntaf tua diwedd 2012.

Canfod risgiau a'u rheoli

29. Mae'r system rheolaeth fewnol yn seiliedig ar broses barhaus a gynlluniwyd i ganfod a blaenoriaethu'r risgiau i gyflawni polisïau a nodau ac amcanion y Cynulliad, i werthuso'r tebygolrwydd y caiff y risgiau hynny eu gwireddu a'r effaith pe baent yn cael eu gwireddu, ac i'w rheoli'n effeithiol, yn effeithlon ac mewn modd economaidd.

30. Mae'r Fframwaith Rheoli Risg a Buddion yn floc sylfaenol allweddol yn system rheolaeth fewnol a threfniadau llywodraethu corfforaethol y Comisiwn. Caiff ei ddeall a'i ddefnyddio'n helaeth drwy'r sefydliad, gydag enghreifftiau o ffyrdd effeithiol o reoli risg i'w gweld ar lefelau gweithredol a strategol ac ar lefelau rhaglen a phrosiect. Mae'r fframwaith yn hwyluso'r broses o sicrhau cyfleoedd drwy ymdriniaeth well o risgiau, yn ogystal â nodi lle y gall gweithgareddau fod yn methu â bodloni'r disgwyliadau. Dyma elfennau allweddol y dull o ymdrin â risgiau:

    - fforwm rheoli risg (sy'n cynnwys Hyrwyddwyr Risg o bob maes gwasanaeth) sy'n cwrdd yn rheolaidd;
    - eglurdeb o ran atebolrwydd dros ganfod a rheoli risgiau;
    - adolygu newidiadau a phob achos o risg ac adrodd arnynt yn rheolaidd;
    - adolygiadau trylwyr y Bwrdd Rheoli o risgiau strategol unigol;
    - ymwybyddiaeth staff o reoli risg, mannau gwan a sut i awgrymu gwelliannau; a
    - cynnydd yn y risgiau sylweddol i Gyfarwyddwyr, y Prif Weithredwr yn Brif Swyddog Cyfrifyddu, a Chomisiwn y Cynulliad yn ôl yr angen.

31. Mae rheolaethau mewnol yn rheoli holl weithgareddau'r sefydliad, o recriwtio staff, cefnogi busnes y Cynulliad, gwneud penderfyniadau, a rheoli a chyflwyno adroddiadau ar y cronfeydd cyhoeddus y mae'r sefydliad yn eu defnyddio.

32. Yn ystod y flwyddyn, gwnaethom fonitro'n ofalus y risgiau y gwnaethom eu hwynebu wrth gyflawni nodau strategol y Cynulliad. Mae'r risgiau a'r camau i'w lleddfu wedi datblygu yn ystod y cyfnod i ymateb i'n hanghenion a'n hamgylchiadau. Arweiniodd y canlyniadau a'r ansicrwydd a oedd yn deillio o'r etholiad a'r broses o sefydlu Comisiwn y Cynulliad newydd at gynnydd yn y pwyslais ar y risgiau sy'n gysylltiedig â'r rhain. Roedd y rhain yn cynnwys darparu gwasanaethau i Aelodau, yn enwedig Aelodau newydd, a chyllido yn ystod y cyfnod cychwynnol nes i'r cyllidebau newydd gael eu pennu. Bu cynnydd yn y risgiau mewn perthynas ag Aelodau, yn enwedig yn ystod rhan gyntaf y flwyddyn, oherwydd y gofyniad i

ymdrin â materion mewn perthynas ag Aelodau a oedd yn gadael yn ogystal â sefydlu Aelodau a etholwyd yn 2011. Y risgiau a leihaodd yn ystod y flwyddyn oedd y rheini a oedd yn gysylltiedig â chaffael a rheoli contractau wrth i'r camau a gymerwyd gennym tua diwedd 2010-11 ddechrau dwyn ffrwyth.

33. Cafodd y Fframwaith Rheoli Risg a Buddion ei adolygu ar gyfer 2012-13 i adlewyrchu'r Nodau Strategol ar gyfer y Pedwerydd Cynulliad. Newidiwyd y pwyslais hefyd ar sail argymhellion y tîm archwilio mewnol i ddarparu dull symlach o reoli risgiau. Bydd y dull newydd yn cael ei adolygu yn ystod y flwyddyn er mwyn sicrhau ei fod yn bodloni anghenion y Cynulliad yn llawn.

Adolygu effeithiolrwydd

34. Caiff adolygiad y Prif Swyddog Cyfrifyddu o effeithiolrwydd y trefniadau rheoli risg ei lywio gan waith yr archwilwyr mewnol, y Cyfarwyddwyr sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal y fframwaith rheolaeth fewnol, y Pwyllgor Archwilio, a'r argymhellion a wnaed gan Swyddfa Archwilio Cymru yn ei llythyr rheoli a'i hadroddiadau eraill.

35. Craidd yr adolygiad o effeithiolrwydd y trefniadau llywodraethu oedd proses hunan-adolygu a gwblhawyd gan y Bwrdd Rheoli ym mis Ionawr 2012. Roedd hyn yn cynnwys y fframweithiau llywodraethu a chynllunio, y trefniadau arweinyddiaeth a rheoli busnes, ac ymwybyddiaeth o'r amgylchedd rheoli a'r ymgysylltiad ag ef. Cafodd yr adolygiad ei ystyried gan y Pwyllgor Archwilio ar ddiwedd y flwyddyn ariannol cyn y llofnodwyd y datganiadau ariannol.

36. Roedd y Datganiad Rheolaeth Fewnol ar gyfer 2010-11 yn nodi bod cynnydd cadarnhaol wedi'i wneud yn ystod y flwyddyn mewn perthynas â gwella rheolaeth gyllidebol a threfniadau adrodd, ymgysylltu a chyfathrebu'n fwy effeithiol â'r holl randdeiliaid, a gwella ein gallu i ymateb i ymyrraeth ar sail digwyddiadau annisgwyl drwy gryfhau dulliau cynllunio ar gyfer parhad busnes.

37. Roedd y datganiad hwnnw'n nodi bod cwmpas i gryfhau'r drefn lywodraethu ymhellach o fewn y Comisiwn a nodwyd nifer o feysydd yr oedd angen rhoi mwy o bwyslais arnynt. Yn ystod y flwyddyn, rwyf wedi cryfhau rheolaeth ariannol a blaengynllunio mewn nifer o ffyrdd. Roedd hyn yn cynnwys datblygu systemau cryfach, rhaglen hyfforddiant ac adolygiad o ddirprwyaethau. Yn dilyn y system olaf, rydym bellach wedi cyflwyno system dirprwyo ffurfiol newydd. Cytunwyd ar raglen Effeithiolrwydd a Gwerth am Arian ym mis Medi 2011 a chyrhaeddwyd targed 2011-12 o £0.35 miliwn cyn diwedd y flwyddyn ariannol.

38. Cafodd trefniadau caffael a rheoli contractau'r Comisiwn eu cryfhau gyda phenodiad Pennaeth Caffael newydd sydd wedi adolygu ein systemau ac wedi llunio cynllun busnes ar gyfer y ddwy flynedd nesaf. Bydd yn datblygu hwn gyda chymorth cynllun gweithredu a fydd yn newid cymorth ar gyfer caffael o fod yn wasanaeth cynghori i fod yn swyddogaeth fwy canolog. Mae'r Prif Gynghorydd Cyfreithiol wedi nodi trefniadau caffael a rheoli contractau fel meysydd lle mae holl sefydliadau'r sector cyhoeddus yn agored i risgiau

cynyddol ac rwyf wedi cryfhau ein hamddiffyniad yn erbyn y risgiau hyn gyda gwell cymorth cyfreithiol (yn fewnol ac yn allanol) yn ystod y flwyddyn i ddod. Rydym wedi darparu cymorth o safon uchel i'r Bwrdd Taliadau er mwyn sicrhau bod sylfaen gref i'w berthynas â'r Comisiwn a'r Cynulliad. Rydym hefyd wedi penodi Cyfarwyddwr Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu yn ystod y flwyddyn i gryfhau'r ffordd y caiff y gwasanaethau hyn eu cynllunio a'u datblygu, ac i leihau'r amrediad eang o risgiau sy'n gysylltiedig â hwy.

39. Yn ystod y flwyddyn, cododd pryderon ynghylch nifer o faterion y bydd angen gweithredu'n benodol arnynt yn ystod 2012-13:

- cryfhau ein trefniadau Rheoli Gwybodaeth a chodi ymwybyddiaeth ohonynt;
- datblygu a chryfhau ein hymagwedd tuag at gaffael a rheoli contractau ymhellach;
- datblygu'r ffordd rydym yn sicrhau ein bod yn parhau i gefnogi gwaith datblygol y Cynulliad fel deddfwrfa wrth inni wella effeithlonrwydd a gwerth am arian ar yr un pryd, yn unol â strategaeth y gyllideb y cytunwyd arni gan Gomisiwn newydd y Cynulliad. Gwella'r cysylltiad rhwng Cynlluniau Gwasanaeth a'r Cynllun Strategol a datblygu amrywiaeth o fesurau a systemau ar ganlyniadau i fonitro'r ffordd y caiff y rhain eu darparu;
- cwblhau Cynllun Parhad Busnes y Cynulliad; a
- datblygu'r gwaith sydd angen ei wneud i benderfynu ar y ddarpariaeth o wasanaethau TGCh ar gyfer y dyfodol fel y gall y Comisiwn wneud penderfyniad deallus erbyn diwedd 2012.

40. Caiff cynllun yn nodi'r camau y mae angen eu cymryd i fynd i'r afael â'r materion hyn ei baratoi a chaiff y cynnydd ei fonitro'n rheolaidd gan Bwyllgor Archwilio Comisiwn y Cynulliad.

Claire Clancy
Prif Weithredwr a Chlerc Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Dyddiad: 09 Gorffennaf 2012

Tystysgrif ac Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru i Gynulliad Cenedlaethol Cymru

Rwy'n ardystio fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2012 o dan Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Mae'r rhain yn cynnwys Datganiad Cyflenwad Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr, Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol, y Datganiad Llif Arian, y Datganiad o'r Newidiadau yn Ecwiti'r Trethdalwyr a'r nodiadau cysylltiedig. Paratowyd y datganiadau ariannol hyn o dan y polisïau cyfrifyddu a nodir ynddynt. Rwyf hefyd wedi archwilio'r wybodaeth yn yr Adroddiad Taliadau y nodir yn yr adroddiad hwnnw iddi gael ei harchwilio.

Cyfrifoldebau'r Prif Swyddog Cyfrifyddu a'r Archwilydd

Fel yr esbonnir yn llawnach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu, y Swyddog Cyfrifyddu sy'n gyfrifol am baratoi'r Adroddiad Blynyddol, sy'n cynnwys yr Adroddiad Taliadau a'r datganiadau ariannol yn unol â Deddf Llywodraeth Cymru 2006 a chyfarwyddyd Trysorlys EM a wnaed o dan y ddeddf honno, ac am sicrhau rheoleidd-dra'r trafodion ariannol.

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio'r datganiadau ariannol a'r rhan honno o'r Adroddiad Taliadau sydd i'w harchwilio'n unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Archwilio Rhyngwladol (y DU ac Iwerddon). Mae'r safonau hyn yn ei gwneud yn ofynnol fy mod yn cydymffurfio â'r Safonau Moesegol i Archwilwyr a gyhoeddir gan y Bwrdd Arfer Archwilio.

Cwmpas archwilio'r datganiadau ariannol

Mae archwiliad yn golygu casglu tystiolaeth am y swm a'r hyn a ddatgelir yn y datganiadau ariannol sy'n ddigon i roi sicrwydd rhesymol nad oes unrhyw gamddatganiadau perthnasol yn y datganiadau ariannol, pa un a achosir hynny gan dwyll neu gamgymeriad. Mae hyn yn cynnwys asesu: a yw'r polisïau cyfrifyddu yn briodol i amgylchiadau Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac wedi cael eu cymhwyso'n gyson a'u datgelu'n ddigonol; rhesymolrwydd yr amcangyfrifon cyfrifyddu sylweddol a wnaed gan Gomisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru; a chyflwyniad cyffredinol y datganiadau ariannol.

Yn ogystal, rhaid imi gael tystiolaeth ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant a'r incwm wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli.

Yn ogystal, byddaf yn darllen yr holl wybodaeth ariannol a'r wybodaeth arall yn yr Adroddiad Blynyddol i ganfod unrhyw anghysondebau perthnasol o'i chymharu â'r datganiadau ariannol archwiliedig. Os byddaf yn dod ar draws unrhyw gamddatganiadau neu anghysondebau perthnasol tebygol, byddaf yn ystyried goblygiadau hyn ar gyfer fy adroddiad.

Barn am Ddatganiadau Ariannol

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar 31 Mawrth 2012, a'r gofyniad arian parod net, yr alldro adnoddau net, a'r costau gweithredu net, am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;

- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau Trysorlys EM a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Barn am reoleidd-dra

Yn fy marn i, ym mhob ffordd berthnasol, mae'r gwariant a'r incwm wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac mae'r trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli.

Barn am faterion eraill

Yn fy marn i:

- mae'r rhan o'r Adroddiad Taliadau sydd i gael ei harchwilio wedi cael ei pharatoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau Trysorlys EM a wnaed o dan Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006; a

- mae'r wybodaeth a gaiff ei chynnwys o fewn yr Adroddiad Blynyddol yn gyson â'r datganiadau ariannol.

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt fel eithriad

Nid oes gennyf unrhyw sylwadau ar y materion a ganlyn, y cyflwynaf adroddiad i chi arnynt os, yn fy marn i:

- nad yw'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn adlewyrchu cydymffurfiaeth â chanllawiauTrysorlys EM;

- nad yw cofnodion cyfrifyddu priodol wedi cael eu cadw;

- nad yw gwybodaeth a nodir yn benodol gan Drysorlys EM am daliadau a thrafodion eraill wedi cael ei datgelu; neu

- nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth a'r esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad.

Adroddiad

Nid oes gennyf unrhyw sylwadau i'w gwneud ar y datganiadau ariannol hyn.

Huw Vaughan Thomas
Archwilydd Cyffredinol Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ
Gorffennaf 2012

Datganiad Cyflenwad Cynulliad Cenedlaethol Cymru

a) Crynodeb o'r Alldro 2011-12

							2011-12	Alldro a ailddatgan wyd 2010-11
		£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
		Cyllideb			Alldro		Cyfanswm yr alldro net o'i gymharu â'r gyllideb: arbedion/ (gwariant ychwanegol)	
	Nodyn	Gwariant	Incwm	Cyfanswm	Gwariant	Incwm	Cyfanswm	
Adnoddau i'w defnyddio gan Gomisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru	2	32,588	(260)	32,328	32,187	(190)	31,997	331	33,243
Adnoddau mewn perthynas â phenderfyniadau'r Bwrdd Taliadau	2	14,694	-	14,694	13,813	-	13,813	881	12,662
Gwariant a reolir yn flynyddol	2	500	-	500	412	-	412	88	(2,192)
		47,782	(260)	47,522	46,412	(190)	46,222	1,300	43,713

Ceir eglurhad o'r gwahaniaeth rhwng y gyllideb a'r alldro yn nodyn 2.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 37 – 62 yn llunio rhan o'r cyfrifon hyn

b) Gofyniad arian parod net 2011-12

	Nodyn	Cyllideb	Alldro	2011-12 £'000 Cyfanswm yr alldro net o'i gymharu â'r gyllideb: arbedion/(gwariant ychwanegol)	2010-11 £'000 Alldro
Gofyniad arian parod net	5	44,918	42,175	2,743	43,306

c) Crynodeb o'r incwm sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru

Daw'r incwm sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru o'r llog banc a gafwyd. Yn ystod 2011-12 a 2010-11, ni chafwyd unrhyw log ar y balansau.

Datganiad gwariant net cynhwysfawr

Am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2012

	Nodyn	2011-12 £'000	2010-11 £'000
Costau gweinyddol			
Costau cyflogau'r Aelodau, deiliaid swyddi a staff	7a	20,485	19,925
Costau eraill yr Aelodau	7b	7,923	7,445
Costau Ariannu Pensiwn yr Aelodau		412	(2,192)
Costau gweinyddol eraill	8	17,522	16,629
Costau gweinyddol gros		46,342	41,807
Incwm gweithredu	6	(190)	(112)
Costau gweithredu net am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2012		**46,152**	**41,695**
Gwariant cynhwysfawr arall			
Colled net ar ailbrisio Eiddo, Offer a Chyfarpar		-	(3,854)
Cyfanswm y gwariant cynhwysfawr am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2012		**46,152**	**37,841**

Mae'r holl weithgareddau'n parhau.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 37 – 62 yn llunio rhan o'r cyfrifon hyn

Datganiad o'r sefyllfa ariannol

Fel ar 31 Mawrth 2012

	Nodyn	31 Mawrth 2012	Ailddatganwyd 31 Mawrth 2011	Ailddatganwyd 01 Ebrill 2010
		£'000	£'000	£'000
Asedau anghyfredol:				
Eiddo, offer a chyfarpar	9	68,784	72,016	70,064
Asedau annirweddol	10	1,390	1,276	441
Cyfanswm yr asedau anghyfredol		70,174	73,292	70,505
Asedau cyfredol				
Stoc	11	10	24	27
Symiau i'w derbyn	12	1,350	1,355	1,151
Arian parod ac eitemau sy'n cyfateb i arian parod	13	924	99	675
Cyfanswm yr asedau cyfredol		2,284	1,478	1,853
Cyfanswm yr asedau		72,458	74,770	72,358
Rhwymedigaethau cyfredol				
Symiau taladwy	14	(5,063)	(4,397)	(5,953)
Cyfanswm y rhwymedigaethau cyfredol		(5,063)	(4,397)	(5,953)
Asedau anghyfredol ynghyd ag asedau cyfredol net		67,395	70,373	66,405
Rhwymedigaethau anghyfredol				
Symiau taladwy eraill		-	-	(163)
Darpariaethau	15	(3,892)	(2,554)	(5,878)
Cyfanswm y rhwymedigaethau anghyfredol		(3,892)	(2,554)	(6,041)
Asedau heb gynnwys rhwymedigaethau		**63,503**	**67,819**	**60,364**
Ecwiti'r trethdalwyr				
Y gronfa gyffredinol		59,315	62,255	61,833
Y gronfa bensiwn wrth gefn		(3,686)	(2,310)	(5,873)
Y gronfa ailbrisio wrth gefn		7,874	7,874	4,393
Cronfa wrth gefn ar gyfer asedau a roddwyd yn rhodd			-	11
		63,503	**67,819**	**60,364**

Claire Clancy
Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad **Dyddiad: Gorffennaf 20**

Mae'r nodiadau ar dudalennau 37 i 62 yn llunio rhan o'r cyfrifon hyn.

Datganiad Llif Arian

Am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2012

	Nodyn	2011-12 £'000	2010-11 £'000
Llif arian o weithgareddau gweithredu			
Costau gweithredu net	3	(46,152)	(41,695)
Addasiadau ar gyfer trafodion nad ydynt yn rhai arian parod:			
Dibrisiant ac amorteiddiad	8	3,781	3,704
Gostyngiad mewn stoc	11	14	3
Gostyngiad/(cynnydd) mewn symiau i'w derbyn	12	5	(204)
Colled o werthu ased		22	-
Heb gynnwys y newidiadau mewn symiau i'w derbyn mewn perthynas ag eitemau nad ydynt wedi'u cynnwys yn y Datganiad Costau Gweithredu		-	-
Cynnydd/(gostyngiad) mewn symiau taladwy	14	666	(1,719)
Heb gynnwys y newidiadau mewn symiau taladwy sy'n ymwneud ag eitemau nad ydynt wedi'u cynnwys yn y Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr		(825)	576
Defnyddio darpariaeth	15	(38)	
Costau ariannu pensiynau a darpariaethau eraill	15	412	(1,953)
All-lif arian net o weithgareddau gweithredu		**(42,115)**	**(41,288)**
Llif arian o weithgareddau buddsoddi			
Prynu eiddo, offer a chyfarpar	9	(564)	(2,512)
Prynu asedau annirweddol	10	(131)	(125)
Arian o werthu asedau		10	-
All-lif arian net o weithgareddau buddsoddi		**(685)**	**(2,637)**
Llif arian o weithgareddau cyllido			
O Gronfa Gyfunol Cymru (Cyflenwad)		43,099	43,405
O Gronfa Gyfunol Cymru (taliadau uniongyrchol)		625	619
Taliadau i Gronfa Gyfunol Cymru		(99)	(675)
Mewnlif arian net o weithgareddau cyllido		**43,625**	**43,349**
Gostyngiad net mewn arian parod ac eitemau sy'n cyfateb i arian parod	**4**	825	(576)
Arian parod ac eitemau sy'n cyfateb i arian parod ar ddechrau'r flwyddyn	13	99	675
Arian ac eitemau sy'n cyfateb i arian parod ar ddiwedd y flwyddyn	**13**	**924**	**99**

Mae'r nodiadau ar dudalennau 37 i 62 yn llunio rhan o'r cyfrifon hyn.

Datganiad o'r newidiadau yn ecwiti'r trethdalwyr

Am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2012

	Nodyn	Y Gronfa Gyffredinol wedi'i hailddatgan	Y Gronfa Ailbrisio wrth gefn	Cronfa wrth gefn asedau a gafwyd yn rhodd	Cronfa bensiwn wrth gefn	Cyfanswm cronfeydd wrth gefn wedi'u hailddatgan
		£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Balans ar 31 Mawrth 2010		61,833	4,393	11	(5,873)	60,364
Newidiadau yn ecwiti'r trethdalwyr yn 2010-11						
Newid yn y Gronfa Bensiwn wrth Gefn		-	-	-	1,371	1,371
Gwariant cynhwysfawr am y flwyddyn		(37,841)	-	-	-	(37,841)
Cyfanswm incwm a gwariant cydnabyddedig ar gyfer 2010-11		(37,841)	-	-	1,371	(36,470)
Newid yn y Gronfa wrth Gefn a gydnabyddir yn y Datganiad Cynhwysfawr o Wariant		(3,854)	3,854	-	-	-
Trosglwyddo rhwng cronfeydd wrth gefn		(1,819)	(373)	-	2,192	-
Cronfa Gyfunol Cymru –						
Cyflenwad		43,405	-	-	-	43,405
-Taliadau uniongyrchol		619	-	-	-	619
Swm sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru						
-Cyflenwad		(99)	-	-	-	(99)
Balans ar 31 Mawrth 2011		62,244	7,874	11	(2,310)	67,819
Newidiadau mewn Polisi Cyfrifyddu –						
Asedau a gafwyd yn rhodd		11	-	(11)	-	-
Balans ar 31 Mawrth 2011 wedi'i ailddatgan		62,255	7,874	-	(2,310)	67,819
Newid yn y Gronfa Bensiwn wrth Gefn				-		
Cost y Gronfa Bensiwn	15				(964)	(964)
Cyfanswm incwm a gwariant cydnabyddedig ar gyfer 2011-12		(46,152)	-	-	-	(46,152)
Trosglwyddo rhwng cronfeydd wrth gefn	15	412			(412)	-
Cronfa Gyfunol Cymru						
–Cyflenwad		43,099	-	-	-	43,099
-Taliadau uniongyrchol	3	625	-	-	-	625
Swm sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru						
-Cyflenwad	5	(924)	-	-	-	(924)
Balans ar 31 Mawrth 2012		59,315	7,874	-	(3,686)	63,503

Mae'r nodiadau ar dudalennau 37 i 62 yn llunio rhan o'r cyfrifon hyn.

Nodiadau i gyd-fynd â'r Cyfrifon Adnoddau

1. Datganiad ar y polisïau cyfrifyddu

Paratowyd y datganiadau ariannol hyn yn unol â Llawlyfr Adroddiadau Ariannol 2010-11 a addaswyd mewn modd priodol ar gyfer cyfansoddiad Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'r Comisiwn fel y nodir yn Neddf Llywodraeth Cymru 2006. Mae'r polisïau cyfrifyddu a geir yn y Llawlyfr Adroddiadau Ariannol yn dilyn y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS) i'r graddau eu bod yn ystyrlon ac yn briodol i'r sector cyhoeddus.

Pan fo'r Llawlyfr Adroddiadau Ariannol yn caniatáu dewis polisi cyfrifyddu, dewiswyd y polisi cyfrifyddu mwyaf priodol ar gyfer amgylchiadau penodol y Comisiwn er mwyn cyflwyno darlun cywir a theg. Cafodd polisïau cyfrifyddu'r Comisiwn eu cymhwyso'n gyson wrth ymdrin ag eitemau yr ystyriwyd eu bod yn berthnasol i'r cyfrifon. Yn ogystal â'r datganiadau a baratowyd o dan y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol, mae'r Llawlyfr Adroddiadau Ariannol hefyd yn ei gwneud yn ofynnol bod y Cynulliad Cenedlaethol yn paratoi dau ddatganiad cyflenwad ychwanegol.

1.1 Confensiwn cyfrifyddu
Paratowyd y cyfrifon hyn o dan y confensiwn cost hanesyddol a addaswyd i ystyried asedau sefydlog a ail-brisiwyd yn unol â'r Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol.

1.2 Eiddo, offer a chyfarpar
Y lefel sylfaenol ar gyfer cyfalafu ased diriaethol yw £5,000 gan gynnwys TAW na ellir ei adennill. Y trothwy TG yw pan fydd gwerth cyfunol asedau cysylltiedig a brynwyd yn fwy na £5,000. Caiff tir ac adeiladau eu prisio gan gwmni proffesiynol bob tair blynedd o leiaf. Ni chaiff asedau diriaethol eraill eu hailbrisio gan na fyddai'r symiau dan sylw yn arwyddocaol, ym marn y Comisiwn.

1.3 Dibrisio asedau
Caiff eiddo, offer a chyfarpar eu hadolygu bob blwyddyn i sicrhau na chedwir asedau sy'n uwch na'r symiau y gellid eu hadennill. Os yw'r symiau hyn yn llai na'r asedau a gedwir, fe'i nodir yn golled amhariad yn y Datganiad Gwariant Net.

1.4 Asedau sy'n cael eu hadeiladu
Caiff asedau sy'n cael eu hadeiladu eu cadw yn seiliedig ar gost hanesyddol gan yr ystyrir bod hyn yn cyfateb mewn modd derbyniol â gwerth teg. Pan ddechreuir defnyddio'r ased, fe'i trosglwyddir i'r categori priodol a chaiff ei gynnwys mewn adolygiadau ailbrisio ac amhariad dilynol.

1.5 Asedau annirweddol

Caiff trwyddedau meddalwedd eu cyfalafu fel asedau sefydlog annirweddol a'u hamorteiddio ar sail llinell syth dros oes ddisgwyliedig yr ased (3 neu 5 mlynedd).

1.6 Asedau a gafwyd yn rhodd

Caiff asedau a gafwyd yn rhodd eu cyfalafu ar sail eu gwerth cyfredol pan gânt eu rhoi ac fel arfer cânt eu hailbrisio yn yr un modd ag asedau a brynwyd. Caiff gwerth asedau a gafwyd yn rhodd ei gredydu â gwerth y rhodd wreiddiol a'r ailbrisiadau dilynol. O 2010-11, ni fydd gwerth asedau a gafwyd yn rhodd yn cael ei gynnwys yn y Gronfa wrth Gefn ar gyfer Asedau a Gafwyd yn Rhodd ond, yn hytrach, caiff ei gynnwys yn y Gronfa wrth Gefn Gyffredinol yn unol â phenderfyniad Trysorlys EM o dan y Rhaglen *Clear Line of Sight*.

1.7 Dibrisiant

Nid yw tir rhydd-ddaliadol, asedau sy'n cael eu hadeiladu, dogfennau neu gofnodion hanesyddol na gwaith celf yn cael eu dibrisio. Cyfrifir dibrisiant ar gyfradd a fydd yn dileu prisiant adeiladau ac asedau diriaethol eraill drwy randaliadau cyfartal dros gyfnod eu hoes ddefnyddiol amcangyfrifedig. Caiff asedau eu dadansoddi yn ôl eu helfennau perthnasol i adlewyrchu eu hoes economaidd amrywiol. Ni chânt eu dibrisio yn ystod y flwyddyn y cawsant eu caffael. Isod, rhestrir oes arferol asedau:

Adeiladau cymwysedig:	50 mlynedd neu gyfnod arall a bennir gan brisiwr
Offer sefydlog:	10 mlynedd, neu gyfnod arall a bennir gan y cyflenwr pan gaiff ei brynu neu ei brisio.
Cyfarpar TGCh, clywedol a darlledu:	4-6 blynedd
Seilwaith TGCh:	10 mlynedd
Asedau annirweddol (meddalwedd):	3 neu 5 mlynedd
Cerbydau modur:	4 blynedd
Asedau a gafwyd yn rhodd:	I'w hasesu ar ôl eu cael

Yr elfen a wireddwyd o'r gronfa ailbrisio wrth gefn

Mae cost dibrisiant wedi'i seilio ar swm yr asedau a ail-brisiwyd. Gall elfen o'r dibrisiant godi felly oherwydd cynnydd yn y prisiad a byddai'n fwy na'r dibrisiant a fyddai'n cael ei gynnwys yng nghost hanesyddol yr asedau. Byddai'r swm dan sylw'n elw a wireddwyd ar y prisiant, a chaiff ei drosglwyddo o'r Gronfa Ailbrisio Wrth Gefn i'r Gronfa Gyffredinol, os yw'n berthnasol.

1.8 Datganiad Gwariant Cynhwysfawr

Mae incwm a chostau gweithredu'n ymwneud yn uniongyrchol â gweithgareddau gweithredu'r Comisiwn. Mae incwm yn cynnwys costau nwyddau a gwasanaethau yn seiliedig ar y gost lawn i gwsmeriaid allanol. Dangosir incwm a chostau heb gynnwys TAW os gellir ei adennill.

1.9 Stoc

Nodir y stoc, gan gynnwys nwyddau i'w hailwerthu, ar lefel isaf y gost a'r pris gwerthadwy net.

1.10 Cyfnewid Arian Tramor

Caiff trafodion mewn arian cyfred tramor eu trosi i sterling yn ôl y cyfraddau cyfnewid sydd mewn grym ar ddyddiad y trafodion dan sylw. Trosir imprestau arian cyfred tramor i sterling ar sail y cyfraddau cyfnewid sydd mewn grym ar y pryd.

1.11 Pensiynau

Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (PCSPS) - Mae staff a gyflogir yn uniongyrchol gan y Comisiwn a staff sydd ar secondiad gyda'r Comisiwn yn gymwys i fod yn aelodau o Brif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil. Cynllun budd-daliadau diffiniedig nas ariennir sy'n cynnwys nifer o gyflogwyr yw hwn ac felly ni all y Comisiwn nodi ei gyfran o'r asedau a'r rhwymedigaethau sylfaenol. Cynhaliodd actiwari'r cynllun brisiad llawn ohono ar 31 Mawrth 2007. Ceir manylion yng nghyfrifon adnoddau Swyddfa'r Cabinet: Pensiwn Sifil (www.civilservice-pensions.gov.uk).

Cynllun Pensiwn Aelodau'r Cynulliad (AMPS)- Sefydlwyd cynllun pensiwn i Aelodau'r Cynulliad yn wreiddiol o dan Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998 ac mae'n parhau i fod mewn grym o dan Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Cynllun budd-daliadau diffiniedig yw, ac mae'n gymwys i gyflogau'r Aelodau a chyflog deiliaid swyddi. Telir cost pensiynau Aelodau'r Cynulliad drwy gyfrwng taliadau a gyfrifir ar sail gronnus, gydag atebolrwydd i dalu budd-daliadau yn y dyfodol o gyfrifon y Cynllun. Bydd unrhyw ddyledion yn y gronfa sy'n codi oherwydd diffyg o ran asedau yn cael eu talu drwy gynyddu'r swm y mae'r Comisiwn yn ei dalu. Wrth gyflwyno adroddiad ar asedau a rhwymedigaethau'r Cynllun, mae'r Comisiwn wedi cadw at Safon Ryngwladol Cyfrifo 19. Mae'r Cynllun yn paratoi ei Gyfrifon Blynyddol ei hun, sydd ar wahân i Gyfrifon y Comisiwn, ac mae'r rhain i'w gweld ar wefan y Cynulliad.

1.12 Cost Les Weithredol
Caiff rhent sy'n daladwy o dan les weithredol eu cynnwys yn y datganiad o wariant cynhwysfawr dros gyfnod y les.

1.13 Treth ar Werth
Caiff y Comisiwn ei drin fel un o Gyrff y Goron at ddibenion Deddf Treth ar Werth 1994 a, chan hynny, at ddibenion Adran 41 o'r Ddeddf honno (cymhwyso i'r Goron), caiff ei drin fel un o adrannau'r llywodraeth, ac mae wedi'i eithrio rhag TAW yng nghyswllt darparu nwyddau a gwasanaethau'r Cynulliad. Codir TAW ar y Comisiwn yn ôl y gyfradd safonol yng nghyswllt ei weithgareddau masnachol, fel siop y Cynulliad.

1.14 Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod
Mae arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod yn cynnwys arian mewn llaw a balansau cyfredol yn y banc a Citibank, y gellir eu trosi'n hawdd yn symiau penodol o arian parod ac nid oes risg sylweddol y bydd eu gwerth yn newid.

1.15 Budd-daliadau i weithwyr
Mae cyflogau, taliadau a chost yr holl fudd-daliadau sy'n ymwneud â chyflogaeth, gan gynnwys rhwymedigaethau sy'n gysylltiedig â gwyliau blynyddol nad ydynt yn cael eu hawlio, yn cael eu cydnabod yn ystod cyfnod gwasanaeth staff.

1.16 Bu newid yn ein Polisïau Cyfrifyddu yn ystod 2010/11, yn dilyn penderfyniad Trysorlys EM o dan y Rhaglen *Clear Line of Sight* i roi'r gorau i gynnwys Asedau a gafwyd yn rhodd yn y Gronfa Wrth Gefn ar gyfer Asedau a Gafwyd yn Rhodd o fewn ein datganiadau ariannol. Byddant bellach yn cael eu hadlewyrchu o fewn y Gronfa wrth Gefn Gyffredinol. Rydym wedi ailddatgan ein sefyllfa yn 2010-11 i gynnwys y newid fel sy'n ofynnol o dan IAS1.

1.17 Rydym wedi adolygu ein hadroddiadau rheoli ac rydym yn fodlon nad oes gennym, o dan ofynion IFRS 8, unrhyw ddatgeliadau ychwanegol i'w gwneud.

2. Dadansoddiad o'r alldro adnoddau net 2011-12

	Alldro £'000	Dadansoddiad o'r gyllideb ddiwygiedig £'000	Alldro o'i gymharu â'r gyllideb ddiwygiedig £'000	Alldro a ailddatganwyd 2010-11 £'000
Gwariant Refeniw				
Cyflogau staff a chostau cysylltiedig	13,954	14,031	(77)	14,089
Costau teithio a chynhaliaeth staff	92	132	(40)	86
Costau recriwtio/costau Adnoddau Dynol eraill	107	86	21	109
Costau'r cynllun diswyddo gwirfoddol	928	1,093	(165)	873
Costau TGCh	3,964	3,519	445	3,597
Costau adeiladau a chyfleusterau	6,909	6,787	122	6,640
Costau'r etholiad	442	655	(213)	-
Costau hyfforddi a datblygu	194	295	(101)	156
Codi ymwybyddiaeth a gwella dealltwriaeth	170	399	(229)	332
Costau gweinyddol eraill	951	1,221	(270)	1,132
Dibrisiant a thaliadau amorteiddiad	3,781	3,254	527	3,704
Gwariant refeniw gros	**31,492**	**31,472**	**20**	**30,718**
Incwm refeniw				
Gwerthiant – Siop y Cynulliad	(8)	(40)	32	(10)
Incwm rhentu adeiladau	(88)	(90)	2	(80)
Incwm amrywiol	(94)	(130)	36	(22)
Incwm refeniw gros wedi'i gymhwyso	**(190)**	**(260)**	**70**	**(112)**
GWARIANT REFENIW NET	**31,302**	**31,212**	**90**	**30,606**
GWARIANT CYFALAF – CREU ASEDAU SEFYDLOG	**695**	**1,116**	**(421)**	**2,637**
ALLDRO ADNODDAU	**31,997**	**32,328**	**(331)**	**33,243**
Cyflogau a Lwfansau Aelodau a chostau cysylltiedig	**12,237**	**13,034**	**(797)**	**12,662**
Costau'r etholiad	**1,576**	**1,660**	**(84)**	**-**
Cyfanswm costau Aelodau	**13,813**	**14,694**	**(881)**	**12,662**
Costau Ariannu Pensiwn Aelodau	**412**	**500**	**(88)**	**(2,192)**
Alldro Adnoddau Net	**46,222**	**47,522**	**(1,300)**	**43,713**

Dadansoddiad o alldro adnoddau net – nodiadau

Roedd yr alldro adnoddau net cyffredinol £1.300 filiwn yn is na chyfanswm y cyllidebau a awdurdodwyd. Roedd tanwariant gwasanaethau'r Comisiwn yn £0.331 miliwn neu 1.0%. Roedd tanwariant o £0.881 miliwn neu 6% yn y gyllideb i'w defnyddio gan y Comisiwn mewn perthynas â phenderfyniadau'r Bwrdd Taliadau. Mae'r tanwariant o £0.088 neu 18% sy'n weddill yn gysylltiedig â Chostau Cyllid Pensiwn Aelodau.

Roedd y gyllideb a gymeradwywyd gan wasanaeth y Comisiwn yn cynnwys £0.655 miliwn ar gyfer costau'r etholiad. Roedd cyllideb wreiddiol o £3.460 miliwn hefyd ar gael i dalu'r costau a oedd yn gysylltiedig ag Aelodau'n gadael y Cynulliad naill ai drwy ymddiswyddo cyn yr etholiad neu drwy beidio â chael eu hailethol i'r Cynulliad.

Roedd yn amlwg ar ôl yr etholiad na fyddai angen yr holl arian a glustnodwyd ar gyfer costau etholiad yr Aelodau. Cafodd £1.8 filiwn ei dychwelyd i Gronfa Gyfunol Cymru drwy gyllideb atodol a gymeradwywyd gan y Cynulliad ar 6 Mawrth 2012.

Hon oedd y flwyddyn gyntaf i'r Cynulliad gael ei ddidymu cyn yr etholiad a chafodd hyn effaith ar yr alldro. Bu gostyngiad yn y costau ar gyfer codi ymwybyddiaeth, hyfforddiant a datblygu a chostau gweinyddol eraill.

Cynyddodd costau adeiladau a chyfleusterau £0.1 miliwn o ganlyniad i ragor o fuddsoddi yn ystâd y Cynulliad. Cynyddodd costau TGCh oherwydd gwasanaethau contract uwch a chostau trwyddedau a chynnal a chadw.

Cynyddodd y tâl dibrisiant £0.527 miliwn o ganlyniad i fuddsoddi mewn TGCh yn y gorffennol ac addasiadau i oes ddefnyddiol asedau.

Cafodd cynllun diswyddo gwirfoddol arall ei roi ar waith yn ystod y flwyddyn ariannol i fynd i'r afael â'r diffyg sgiliau a ganfuwyd ar ddechrau'r Pedwerydd Cynulliad ac i ailstrwythuro'r system ddiogelwch yn y Cynulliad. Bydd hyn yn gwella'r gwasanaeth i Aelodau drwy ddarparu adnoddau ychwanegol mewn meysydd allweddol.

Cafodd y diddymiad hefyd effaith ar gostau Aelodau gyda'r gwariant ar gostau staff Aelodau'r Cynulliad, lwfansau swyddfa a lwfansau ychwanegol £0.9 miliwn yn is nag a ragwelwyd yn wreiddiol.

3. Cysoni'r alldro adnoddau â'r costau gweithredu net

	Nodyn	2011-12 £000	2010-11 £'000
Alldro adnoddau net	2	46,222	43,713
Gwariant cyfalaf	9 & 10	(695)	(2,637)
Taliadau uniongyrchol o Gronfa Gyfunol Cymru		625	619
Costau gweithredu net		46,152	**41,695**

Mae'r taliadau uniongyrchol o Gronfa Gyfunol Cymru sef £625,080 (£619,325 yn 2010-11) yn deillio o gostau cyflogi'r Llywydd, y Dirprwy Lywydd, Archwilydd Cyffredinol Cymru, y Comisiynydd Safonau ac Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru. Mae'r cyflogau hyn yn cael eu talu gan y Comisiwn ond, gan eu bod yn daliadau uniongyrchol o'r Gronfa, nid ydynt yn cael eu cynnwys yn yr alldro adnoddau net.

4. Cysoni'r gofyniad arian parod net â'r cynnydd/(gostyngiad) mewn arian parod

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Gofyniad arian parod net	(42,175)	(43,306)
O'r Gronfa Gyfunol (Cyflenwi) – y flwyddyn gyfredol	43,099	43,405
O'r Gronfa Gyfunol (Cyflenwi) – y flwyddyn flaenorol	-	-
Symiau a dalwyd i'r Gronfa Gyfunol	(99)	(675)
Cynnydd/(gostyngiad) mewn arian parod	**825**	**(576)**

5. Cysoni'r adnoddau net â'r gofyniad arian parod

	Nodyn	Cyllideb £'000	Alldro £'000	Cyfanswm alldro net o'i gymharu â'r gyllideb: arbedion/ (gwariant ychwanegol) £'000	Alldro 2010-11 £'000
Alldro arian parod net o weithgareddau gweithredu	2	47,522	46,222	1,300	43,713
Addasiadau i groniadau					
Eitemau nad ydynt yn arian parod	Gweler isod	(3,754)	(4,193)	439	(5,652)
Newidiadau mewn cyfalaf gweithio ar wahân i arian parod		1,150	146	(1,004)	5,245
Gofyniad arian parod net		**44,918**	**42,175**	**2,743**	**43,306**

Eitemau nad ydynt yn arian parod	Nodyn	Cyllideb £'000	Alldro £'000	Alldro o'i gymharu â'r gyllideb 2011-12 £'000	Alldro 2010-11 £'000
Dibrisiant ac amorteiddiad	9 & 10	(3,254)	(3,781)	527	(3,704)
Cost Ariannu Pensiynau IAS 19 a newidiadau eraill mewn darpariaeth		(500)	(412)	(88)	(1,948)
		(3,754)	(4,193)	439	(5,652)

6. Dadansoddiad o'r incwm sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru

	Cyllideb 2011-12 £'000	Alldro 2011-12 £'000	Alldro 2010-11 £'000
Incwm gweithredu y gellir ei gadw	260	190	112
Incwm gweithredu na ellir ei gadw (llog banc)	-	-	-
Is-gyfanswm	260	190	112
Swm a gadwyd	260	190	112
Swm sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru	-	-	-

Ni chafwyd unrhyw incwm gweithredu arall yn 2011-12 (£dim yn 2010-11)

7a. Costau'r Aelodau a staff a chostau cysylltiedig

Mae costau staff yn cynnwys:

	Staff	Aelodau a deiliaid swyddi	Cyfanswm 2011-12	Cyfanswm 2010-11
	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyflogau				
Staff, Aelodau a deiliaid swyddi	10,812	5,074	15,886	15,253
Staff ar secondiad	150	-	150	251
Costau nawdd cymdeithasol				
Staff, Aelodau a deiliaid swyddi	887	456	1,343	1,301
Costau pensiwn eraill				
Staff, Aelodau a deiliaid swyddi	2,105	985	3,090	3,120
Costau cyflogau Aelodau, deiliaid swyddi a staff	**13,954**	**6,515**	**20,469**	**19,925**
Costau'r etholiad	**16**	-	**16**	-
Cyfanswm costau cyflogau Aelodau, deiliaid swyddi a staff a chostau'r etholiad	**13,970**	**6,515**	**20,485**	**19,925**

Mae'r Comisiwn yn talu cyflogau a chostau cysylltiedig Gweinidogion Cymru, fel y noda'r Adroddiad Taliadau yn y cyfrifon hyn. Caiff y symiau a delir i Weinidogion Cymru eu datgelu yng Nghyfrifon Adnoddau Cyfunol Llywodraeth Cymru.

Dyma nifer cyfartalog y staff cyfwerth ag amser llawn a gyflogwyd gan y Comisiwn yn ystod y flwyddyn (gan gynnwys uwch-reolwyr):

	2011-12	2010-11
Staff parhaol	327.5	334.6
Staff ar secondiad	4.2	3.3
Staff dros dro / achlysurol	4.0	4.3
Penodiadau am dymor penodol	1.3	3.2
Cyfanswm	337.0	345.4

Ar 31 Mawrth 2012, roedd 60 Aelod Cynulliad mewn swydd. Ar ddiwedd y flwyddyn, roedd 10 Deiliad Swydd (ar wahân i'r Gweinidogion), un Prif Weinidog, saith o Weinidogion Cymru, tri Dirprwy Weinidog ac un Cwnsler Cyffredinol.

Mae'r Comisiwn yn cynnwys y Llywydd a phedwar Aelod etholedig (gweler y Sylwadau Rheoli i gael rhagor o fanylion). Rhoddir tâl o £12,420 y flwyddyn i bob Comisiynydd ers 1 Ebrill 2011 (£12,168 y flwyddyn o 1 Ebrill 2010). Mae'r holl uwch-reolwyr a'r holl staff yn cael eu cyflogi gan y Comisiwn.

Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil

Cynllun budd-daliadau diffiniedig nas ariennir sy'n cynnwys nifer o gyflogwyr yw Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil ac felly ni all y Comisiwn nodi ei gyfran o'r asedau a'r rhwymedigaethau sylfaenol. Cynhaliodd actiwari'r cynllun brisiad llawn o'r cynllun ar 31 Mawrth 2007 ac mae hyn yn digwydd bob pedair blynedd. Ceir manylion yng nghyfrifon adnoddau Swyddfa'r Cabinet: Pensiwn Sifil (www.civilservice-pensions.gov.uk).

Yn ystod 2011-12, roedd cyfraniadau'r cyflogwyr, sef £2.085 miliwn (£2.074 miliwn yn 2010-11) yn daladwy i'r PCSPS ar sail un o bedair cyfradd yn yr amrediad rhwng 16.7% a 24.3% o dâl pensiynadwy, yn seiliedig ar fandiau cyflog (sy'n wahanol i fandiau cyflog 2008-09). Bydd actiwari'r cynllun yn adolygu cyfraniadau'r cyflogwr bob pedair blynedd yn dilyn proses brisio lawn. Mae'r cyfraddau cyfrannu yn adlewyrchu'r budd-daliadau wrth iddynt gael eu cronni, yn hytrach na phryd y telir y costau, ac maent yn adlewyrchu profiadau'r cynllun yn y gorffennol.

Gall staff agor cyfrif pensiwn partneriaeth, sef pensiwn cyfranddeiliaid gyda chyfraniad gan y cyflogwr. Cyfrannodd y cyflogwyr £22,000 (£22,000 yn 2010-11) i ddarparwyr pensiwn cyfranddeiliaid penodedig. Mae cyfraniadau'r cyflogwr yn dibynnu ar oedran yr aelod o staff ac maent yn amrywio o 3% i 12.5% o dâl pensiynadwy. Mae cyflogwyr hefyd yn talu swm sy'n cyfateb i gyfraniadau'r cyflogai hyd at 3% o dâl pensiynadwy. Yn ogystal â hyn, roedd cyfraniadau'r cyflogai o £1,100 (£1,100 yn 2010-11) neu 0.8% o dâl pensiynadwy, yn daladwy i'r PCSPS i dalu cost budd-daliadau ar ffurf cyfandaliad yn y dyfodol os bydd y cyflogeion hyn yn marw mewn gwasanaeth neu'n ymddeol oherwydd salwch. Pan baratowyd y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol, roedd cyfraniadau o £1,800 (£1,800 yn 2010-11) yn ddyledus i ddarparwyr y pensiwn partneriaeth. Nid oedd unrhyw gyfraniadau wedi'u rhagdalu bryd hynny.

Ni wnaeth neb ymddeol oherwydd salwch yn ystod y flwyddyn, a doedd dim rhwymedigaethau pensiwn cronedig ychwanegol yn ystod y flwyddyn.

Cynllun Pensiwn Aelodau'r Cynulliad

Mae cynllun pensiwn Aelodau'r Cynulliad yn darparu budd-daliadau yn seiliedig ar dâl pensiynadwy terfynol. Mae asedau'r cynllun yn cael eu cadw ar wahân i asedau Comisiwn y Cynulliad a phenodir Rheolwr Buddsoddi i'w rheoli. Cynhaliodd actiwari'r cynllun brisiad llawn o'r cynllun ar 31 Mawrth 2008 ac fe'i diweddarwyd ar 31 Mawrth 2011 gan actiwari annibynnol cymwysedig. Caiff y cynllun ei ariannu.

Y symiau a gydnabuwyd yn y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol:

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Gwerth cyfredol rhwymedigaethau'r cynllun	(23,984)	(21,095)
Gwerth teg asedau'r cynllun	20,298	18,785
Rhwymedigaethau net	(3,686)	(2,310)
Swm yn y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol		
Rhwymedigaethau	(3,686)	(2,310)
Asedau	-	-
Rhwymedigaeth net (Nodyn 15)	(3,686)	(2,310)

Dadansoddiad o'r swm a drosglwyddwyd i'r Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr

	2011-12 £'000	2010-11 £'000
Cost gyfredol y gwasanaeth	1,391	1,495
Llog ar rwymedigaeth pensiwn	1,236	1,193
Enillion disgwyliedig ar asedau'r cynllun	(1,285)	(1,132)
	1,342	1,556
Dyrannwyd yn y cyfrifon fel a ganlyn;		
Costau eraill yn ymwneud â phensiynau	930	964
Cost ariannu pensiynau	412	(2,192)
Costau gwasanaeth a roddwyd	-	2,784
	1,342	1,556

Dadansoddiad o'r swm a gydnabyddir yn y Datganiad o'r Newidiadau yn Ecwiti'r Trethdalwyr (SCITE)

	2011-12 £'000	**2010-11 £'000**
Gwir enillion heb gynnwys enillion disgwyliedig ar asedau'r cynllun	(497)	618
Gwir (golledion)/ enillion	(436)	617

Newidiadau mewn tybiaethau	(31)	136
(Colledion)/enillion actiwaraidd net a gydnabyddir yn y Datganiad o'r Newidiadau yn Ecwiti'r Trethdalwyr	(964)	1,371

Newidiadau yng ngwerth y rhwymedigaethau yn ystod y flwyddyn

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Rhwymedigaethau ar 31 Mawrth 2011	21,095	21,999
Cost bresennol y gwasanaeth (heb gynnwys cyfraniadau'r Aelodau)	1,391	1,495
Cyfraniadau'r Aelodau (gan gynnwys symiau net a drosglwyddwyd i mewn)	728	474
Costau gwasanaeth a roddwyd	-	(2,784)
Budd-daliadau a dalwyd yn ystod y flwyddyn	(933)	(529)
Llog ar rwymedigaethau pensiwn	1,236	1,193
(Colledion)/enillion actiwaraidd	467	(753)
Rhwymedigaethau ar 31 Mawrth 2012	23,984	21,095

Newidiadau mewn asedau yn ystod y flwyddyn

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Gwerth yr asedau ar 31 Mawrth 2011	18,785	16,126
Enillion disgwyliedig ar asedau'r cynllun	1,285	1,132
Enillion actiwaraidd heb gynnwys yr enillion disgwyliedig ar asedau'r cynllun	(497)	618
Cyfraniadau gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru	930	964
Cyfraniadau gan yr Aelodau (gan gynnwys symiau net a drosglwyddwyd i mewn)	728	474
Budd-daliadau a dalwyd a threuliau	(933)	(529)
Gwerth teg asedau'r cynllun wrth gau'r cyfrifon	20,298	18,785

Mae'r Comisiwn yn disgwyl cyfrannu £985,466 at Gynllun Pensiwn yr Aelodau yn ystod 2012-13.

Dyma brif gategorïau asedau'r cynllun fel canran o holl asedau'r cynllun:

	2011-12	2010-11
Ecwitïau	79%	83%
Bondiau	9%	10%

Bondiau eraill	5%	-
Arian parod	7%	7%

Nid yw asedau'r cynllun yn cynnwys unrhyw eiddo yn uniongyrchol nac yn uniongyrchol. Mae asedau'r cynllun yn cynnwys, yn anuniongyrchol drwy fuddsoddi mewn cronfeydd cyfunol, giltiau a gyhoeddwyd gan Lywodraeth y DU a chanddynt werth teg o £1,848,834.

Yr enillion disgwyliedig ar ecwitïau yw 3.5% y flwyddyn yn uwch na'r elw ar giltiau ar ddyddiad cyflwyno'r adroddiad hwn. Yr adenillion disgwyliedig ar fondiau yw'r elw adbrynu ar y bondiau y mae'r cynllun yn eu dal (yn anuniongyrchol) ar ddyddiad cyflwyno'r adroddiad hwn. Yr enillion disgwyliedig ar arian parod yw'r amcangyfrif gorau o'r enillion arian parod hirdymor, gan gymryd y bydd cyfraddau llog yn cyd-fynd â'r enillion sydd ar gael o giltiau.

Y gwir enillion o asedau'r cynllun yn 2011-12 oedd elw o £0.778 miliwn (elw o £1.75 filiwn yn 2010-11).

Y prif dybiaethau actiwarïaid ar ddyddiad paratoi'r Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol:

	31 Mawrth 2012	**Ailddatganwyd 31 Mawrth 2011**
Cyfradd y gostyngiad	4.9%	5.7%
Cynnydd mewn cyflogau yn y dyfodol	0.2%	0.4%
Cynnydd mewn pensiynau yn y dyfodol	2.3%	2.6%
Cyfradd yr enillion disgwyliedig ar ecwitïau	6.2%	7.2%
Cyfradd yr enillion disgwyliedig ar fondiau	2.7%	4.2%
Cyfradd yr enillion disgwyliedig ar arian parod	2.7%	4.2%
Hyd oes ddisgwyliedig ar ôl 65 oed (blynyddoedd)		
Dynion	24.9	23.9
Menywod	26.1	27.1

Y symiau ar gyfer y cyfnod cyfredol a'r pedwar cyfnod blaenorol:

31 Mawrth 2012 £'000	**31 Mawrth 2011 £'000**	**31 Mawrth 2010 £'000**	**31 Mawrth 2009 £'000**	**31 Mawrth 2008 £'000**

Rhwymedigaeth budd-daliadau diffiniedig	23,984	21,095	21,999	12,388	12,661
Asedau'r cynllun	20,298	18,785	16,126	10,421	11,351
Gwarged/(diffyg)	(3,686)	(2,310)	(5,873)	(1,967)	(1,310)
Addasiadau ar sail profiad i rwymedigaethau'r cynllun	(436)	617	251	100	Dim
Addasiadau ar sail profiad i asedau'r cynllun	(497)	618	3,799	(2,922)	(840)

Mae rhagor o wybodaeth am Gynllun Pensiwn Aelodau'r Cynulliad ar gael yn yr adroddiad blynyddol a chyfrifon y cynllun am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2012.

7b. Costau eraill yr Aelodau

Mae Costau Eraill yr Aelodau, sef £7.923 miliwn (£7.445 miliwn yn 2010-11), yn y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr yn cynnwys:

	2011-12	**2010-11**
	£'000	**£'000**
Lwfans Costau Swyddfa	777	699
Lwfans Costau Ychwanegol	198	241
Lwfans Costau Staff yr Aelodau	6,690	6,311
Costau teithio	258	194
Cyfanswm costau eraill yr Aelodau	**7,923**	**7,445**

7c. Adrodd ar y Cynllun Diswyddo Gwirfoddol – pecynnau ymadael

Roedd y Comisiwn yn talu cost taliadau diswyddo o dan y Cynllun Diswyddo Gwirfoddol. Cafodd Cynllun Iawndal y Gwasanaeth Sifil (CSCS) ei adolygu o fis Rhagfyr 2010 ac nid oes unrhyw rwymedigaethau bellach yn cael eu hysgwyddo gan gyflogeion Cynllun Iawndal y Gwasanaeth Sifil yn y dyfodol o dan gynlluniau ymadael ers y dyddiad hwnnw.

	Band cost y pecyn ymadael	Cyfanswm y pecynnau ymadael yn ôl band cost
1	<£10,000	-
2	£10,000 - £25,000	8
3	£25,000 - £50,000	9
4	£50,000 - £100,000	4
6	£150,000 - £200,000	1
8	Cyfanswm y pecynnau ymadael yn ôl math	22
9	Cyfanswm y gost (£000's)	928

Talwyd costau diswyddo a chostau ymadael eraill yn unol â darpariaethau Cynllun Iawndal y Gwasanaeth Sifil, cynllun statudol a wnaed o dan Ddeddf Blwydd-daliadau 1972. O'r rheini a wnaeth ymadael, roedd wyth yn ymadael o dan Gynllun Iawndal y Gwasanaeth Sifil ac roedd 14 yn destun cytundebau cyfaddawdu.

8. Costau gweinyddol eraill

Mae'r costau gweinyddol eraill gwerth £17.522 (£16.629 miliwn yn 2010-11) yn y Datganiad o Wariant Cynhwysfawr yn cynnwys:

	2011-12 £'000	2010-11 £'000
Adeiladau a chyfleusterau	4,578	4,368
Rhenti o dan lesau gweithredol	2,331	2,272
Technoleg gwybodaeth a chyfathrebu	3,964	3,597
Codi ymwybyddiaeth a gwella dealltwriaeth	170	332
Hyfforddi a datblygu staff	194	156
Costau Adnoddau Dynol/recriwtio eraill	107	109
Costau'r Cynllun Diswyddo Gwirfoddol	928	873
Costau'r Etholiad	426	-
Costau teithio a chynhaliaeth staff	92	86
Costau gweinyddol eraill	951	1,132
Eitemau nad ydynt yn arian parod:		
Dibrisiant ac amorteiddiad	3,781	3,704
Cyfanswm y costau gweinyddol eraill	**17,522**	**16,629**

Cytunwyd mai £59,450 (£59,450 yn 2010-11) fyddai'r gost o archwilio'r datganiadau hyn yn allanol. Ni chodwyd tâl ychwanegol am waith archwilio anstatudol ychwanegol yn 2011-12.

8(b). Treuliau gweinyddol eraill

Mae treuliau gweinyddol eraill o £0.951 filiwn (£1.132 filiwn yn 2010-11) o dan Gostau Gweinyddol Eraill yn cynnwys:

Cyhoeddiadau	174	249
Cyfieithu	116	196
Yswiriant a Chyngor Arbenigol	109	148
Argraffu deunydd ysgrifennu a thâl postio	181	127
Cyfrifyddu a Gwasanaethau Ariannol	126	92
Archwilio	82	80
Lletygarwch	31	26
Cymdeithas Seneddol y Gymanwlad	28	34
Cynghorwyr Pwyllgorau	71	43
Iwnifformau	21	19
Treuliau gweinyddol eraill	12	118
Cyfanswm y treuliau gweinyddol eraill	**951**	**1,132**

9. Eiddo, offer a chyfarpar

	Tir ac adeiladau	Technoleg gwybodaeth	Dodrefn a gosodiadau*	Cerbydau	Asedau sy'n cael eu hadeiladu	2011-12 £'000 Cyfanswm
Cost neu brisiant						
Ar 1 Ebrill 2011	71,345	12,126	1,170	80	705	85,426
Ychwanegwyd	-	310	58	-	196	564
Ail-ddosbarthwyd	-	416	-	-	(705)	(289)
Gwerthwyd	-	(450)	-	-	-	(450)
Ail-brisiwyd	-	-	-	-	-	-
Ar 31 Mawrth 2012	71,345	12,402	1,228	80	196	85,251
Dibrisiant						
Ar 1 Ebrill 2011	(8,128)	(4,619)	(623)	(40)	-	(13,410)
Costau yn ystod y flwyddyn	(1,522)	(1,827)	(106)	(20)	-	(3,475)
Gwerthwyd	-	418	-	-	-	418
Ail-brisiwyd	-	-	-	-	-	-
Ar 31 Mawrth 2012	(9,650)	(6,028)	(729)	(60)	-	(16,467)
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2012	**61,695**	**6,374**	**499**	**20**	**196**	**68,784**
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2011	**63,217**	**7,507**	**547**	**40**	**705**	**72,016**

* Mae dodrefn a gosodiadau yn cynnwys 'asedau a gafwyd yn rhodd', gan gynnwys y byrllysg a gafwyd gan Senedd De Cymru Newydd pan agorwyd y Senedd.

DS Gibbon FRICS o GVA Grimley International Property Advisers a ail-brisiodd y tir a'r adeiladau hyn, yn ôl eu gwerth ar 31 Mawrth 2011. Ail-brisiwyd y Senedd a'r Pierhead yn ôl y gost o'u hailgodi ar ôl dibrisiant.

	Tir ac adeiladau	Technoleg gwybodaeth	Dodrefn a gosodiadau *	Cerbydau	Asedau sy'n cael eu hadeiladu	2010-11 £'000 Cyfanswm
Cost neu brisiant						
Ar 1 Ebrill 2010	66,321	7,650	1,110	80	3,238	78,399
Ychwanegiadau	-	1,747	60	-	705	2,512
Ail-ddosbarthwyd	(324)	2,743	-	-	(3,238)	(819)
Gwerthwyd	-	(14)	-	-	-	(14)
Ail-brisiwyd	5,348	-	-	-	-	5,348
Ar 31 Mawrth 2011	71,345	12,126	1,170	80	705	85,426
Dibrisiant						
Ar 1 Ebrill 2010	(5,112)	(2,699)	(508)	(16)	-	(8,335)
Costau yn ystod y flwyddyn	(1,522)	(1,934)	(115)	(24)	-	(3,595)
Gwerthwyd	-	14	-	-	-	14
Ail-brisiwyd	(1,494)	-	-	-	-	(1,494)
Ar 31 Mawrth 2011	(8,128)	(4,619)	(623)	(40)	-	(13,410)
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2011	**63,217**	**7,507**	**547**	**40**	**705**	**72,016**
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2010	**61,209**	**4,951**	**602**	**64**	**3,238**	**70,064**

10. Asedau annirweddol

Mae'r asedau annirweddol yn cynnwys meddalwedd a thrwyddedau meddalwedd ar gyfer y prif systemau a ddefnyddir gan y Comisiwn:

	Meddalwedd	Cyfanswm 2012 £'000
Cost neu brisiant		
Ar 1 Ebrill 2011	1,488	1,488
Ychwanegiadau	131	131
Ail-ddosbarthwyd	289	289
Gwerthwyd	-	-
Ail-brisiwyd	-	-
Ar 31 Mawrth 2012	1,908	1,908
Amorteiddiad		
Ar 1 Ebrill 2011	**(212)**	**(212)**
Costau yn ystod y flwyddyn	(306)	(306)
Ar 31 Mawrth 2012	**(518)**	**(518)**
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2012	**1,390**	**1,390**
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2011	1,276	1,276

	Meddalwedd	Cyfanswm 2011 £'000
Cost neu brisiant		
Ar 1 Ebrill 2010	544	544
Ychwanegiadau	125	125
Ail-ddosbarthwyd	819	819
Gwerthwyd	-	-
Ail-brisiwyd	-	-
Ar 31 Mawrth 2011	1,488	1,488
Amorteiddiad		
Ar 1 Ebrill 2010	(103)	(103)
Costau yn ystod y flwyddyn	(109)	(109)
Ar 31 Mawrth 2011	**(212)**	**(212)**
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2011	**1,276**	**1,276**
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2010	441	441

11. Stoc

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Stoc Siop y Comisiwn	10	24

12. Symiau masnachol sy'n ddyledus ac asedau cyfredol eraill

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Symiau sy'n ddyledus cyn pen blwyddyn:		
Symiau masnachol sy'n ddyledus	3	17
Symiau eraill sy'n ddyledus	8	3
Rhagdaliadau	905	733
TAW y gellir ei adennill	434	591
Symiau sy'n ddyledus o Gronfa Gyfunol Cymru yng nghyswllt taliadau uniongyrchol	-	11
	1,350	**1,355**

Nid oedd unrhyw symiau'n ddyledus gan ddyledwyr ar ôl mwy na blwyddyn.

13. Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Balans ar 1 Ebrill	99	675
Newid net mewn balansau arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod	825	(576)
Balans ar 31 Mawrth	924	99
Balansau ar 31 Mawrth a oedd yn cael eu cadw gan:		
Citibank	833	48
Banciau masnachol ac arian parod mewn llaw	91	51
Balans ar 31 Mawrth	**924**	**99**

14. Symiau masnachol taladwy a symiau taladwy eraill

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Symiau sy'n daladwy cyn pen blwyddyn		
TAW - net gyda balans Nodyn 11	3	3
Trethi eraill a nawdd cymdeithasol	563	621
Symiau masnachol taladwy	5	1,128
Symiau taladwy eraill	1	23
Croniadau	3,567	2,523
Symiau sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru	924	99
	5,063	**4,397**
Symiau sy'n daladwy ar ôl mwy na blwyddyn		
Symiau taladwy eraill	-	-
	5,063	**4,397**

15. Darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau a thaliadau

O dan Safon Archwilio Ryngwladol 19, caiff rhwymedigaeth o £3.686 miliwn ei chydnabod ar gyfer Cynllun Pensiwn Aelodau'r Cynulliad. Mae rhagor o wybodaeth am hyn ar gael yn Nodyn 7.

	Cynllun pensiwn yr Aelodau £'000	Darpariaeth ar gyfer tâl digolledu i staff £'000	Cyfanswm 2011-12 £'000	Cyfanswm 2010-11 £'000
Balans ar 1 Ebrill	2,310	244	2,554	5,878
Cynnydd yn ystod y flwyddyn	412	-	412	(1,948)
Symiau a ddefnyddiwyd neu a ryddhawyd yn ystod y flwyddyn	964	(38)	926	(1,376)
Balans ar 31 Mawrth	**3,686**	**206**	**3,892**	**2,554**

16. Ymrwymiadau cyfalaf

Nid oedd unrhyw ymrwymiadau cyfalaf o dan gontract ar 31 Mawrth 2012 (£0.303 miliwn ar 31 Mawrth 2011).

17. Ymrwymiadau o dan lesau

(a) Lesau gweithredol

Yn y tabl isod, nodir yr ymrwymiadau o dan lesau gweithredol i dalu rhenti yn ystod y flwyddyn ar ôl y cyfnod ariannol hwn, wedi'u dadansoddi yn ôl y cyfnod y daw'r lesau i ben.

	31 Mawrth 2012 £'000	31 Mawrth 2011 £'000
Mae'r rhwymedigaethau o dan lesau gweithredol yn cynnwys:		
Tir ac adeiladau:		
Yn dod i ben ar ôl blwyddyn ond cyn pen pum mlynedd	65	107
Yn dod i ben wedi hynny	43,700	46,000
	43,765	**46,107**
Eraill – car, argraffwyr a chopïwyr:		
Yn dod i ben cyn pen blwyddyn	5	12
Yn dod i ben ar ôl blwyddyn ond cyn pen pum mlynedd	158	165
	163	**177**

(b) Lesau ariannol

Nid oes unrhyw rwymedigaethau o dan lesau ariannol.

18. Ymrwymiadau ariannol eraill

Mae dau o gytundebau'r Comisiwn (nad ydynt yn lesau) yn gytundebau na ellir eu diddymu, oherwydd natur y trefniadau cytundebol. Mae'r cytundebau'n ymwneud â darparu cymorth a gwasanaeth TGCh i'r Cynulliad. Dangosir isod y taliadau y mae'r Comisiwn wedi ymrwymo iddynt ar ddiwedd y cyfnod ariannol, wedi'u dadansoddi yn ôl y cyfnod y daw'r ymrwymiadau i ben.

	2011-12 £'000	2010-11 £'000
Rhwymedigaethau o dan gytundebau na ellir eu diddymu:		
Yn dod i ben cyn pen blwyddyn	-	-
Yn dod i ben ar ôl blwyddyn ond cyn pen pum mlynedd	5,743	65
Yn dod i ben wedi hynny	-	5,060
	5,743	**5,125**

Mae cytundebau eraill y Comisiwn yn cyfeirio at derfynu cytundeb yn gynnar ond nid oes taliadau wedi'u pennu ar gyfer hynny. Byddai'r Comisiwn yn torri cytundeb pe bai'n terfynu'r cytundeb yn gynnar a gallai'r contractwr hawlio iawndal am yr elw y byddai wedi'i ennill pe bai'r cytundeb wedi parhau am y cyfnod llawn. Gan fod y ffigur hwn yn amrywio ar gyfer pob cytundeb, nid yw'r cytundebau hyn wedi'u cynnwys yn y nodyn hwn.

19. Offerynnau ariannol

Nid yw'r Comisiwn yn cyhoeddi nac yn masnachu mewn offerynnau ariannol fel rhoi benthyciadau ac nid yw wedi benthyca arian. Mae'n dibynnu'n bennaf ar gyllid gan Gronfa Gyfunol Cymru am ei ofynion arian parod ac, felly, nid yw'n agored i risgiau hylifedd. Hefyd, nid oes ganddo adneuon arwyddocaol, ac mae'r holl asedau a'r rhwymedigaethau perthnasol mewn sterling, felly nid yw'n agored i risg cyfradd llog na risg arian cyfred.

20. Rhwymedigaethau amodol

Tua diwedd y flwyddyn, cafodd y Comisiwn gais i ryddhau swm a gadwyd er diogelwch ar gyfer bodloni cytundeb gyda chorff corfforaethol Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn 2003 yn llawn. Er y rheolwyd y contract gan Lywodraeth Cymru, mae'r cyfrifoldeb dros unrhyw rwymedigaethau ar ôl cwblhau bellach wedi'u trosglwyddo i'r Comisiwn o dan Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Eiddo, Hawliau a Rhwymedigaethau) 2007. Mae'r rhwymedigaeth i ryddhau'r swm hwn yn ddibynnol ar fodloni gofynion y cytundeb ac mae'n bosibl y caiff ei leihau ar sail unrhyw gostau y mae'r Comisiwn yn eu talu i sicrhau bod materion perfformiad sydd heb eu datrys yn cael eu datrys. Felly, nid oes

digon o dystiolaeth, ar ddiwedd y flwyddyn, i ragfynegi pryd y bydd yn rhaid i'r Comisiwn dalu'r taliad yn ôl y cytundeb, a'r swm y bydd yn rhaid iddo ei dalu.

Mae gan Staff Cymorth Aelodau'r Cynulliad hawliau cytundebol i swm sy'n cyfatebu i 10% o'u cyflog blynyddol gros gael ei gyfrannu tuag at bensiwn, ond nid ydynt i gyd wedi arfer yr hawl hwn. Mae'r rhwymedigaeth yn parhau am chwe blynedd wedi i'w cyflogaeth ddod i ben, ac fe'u hamcangyfrifir fel a ganlyn:

	Swm a oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2012 £'000	Swm a oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2011 £'000	Swm a dalwyd yn 2011-12 £'000	Sylwadau
Cyfraniadau pensiwn gan Staff Cymorth yr Aelodau sydd:				
Yn cael eu cyflogi ar hyn o bryd ond nad ydynt yn cyfrannu at gynllun pensiwn	35	98	-	Annhebygol iawn
Wedi gadael swydd heb ymuno â chynllun pensiwn erioed	63	36	-	Annhebygol iawn

Nid yw Comisiwn y Cynulliad wedi ymgymryd ag unrhyw rwymedigaethau amodol mesuradwy nac anfesuradwy drwy roi gwarant, indemniad neu lythyr cysuro.

21. Colledion a thaliadau arbennig

Dyma nifer a gwerth y colledion a'r taliadau arbennig a wnaed yn ystod 2011-12:

(a) Datganiad Colledion

	2011-12		2010-11	
	Nifer yr achosion	Gwerth £'000	*Nifer yr achosion*	Gwerth £'000
Cyfanswm	*19*	18	*16*	1

Taliadau ofer a cholledion mewn effaith	*16*	2	*15*	1
Hawliadau y rhoddwyd y gorau iddynt	*1*	-	*1*	-
Colledion tâl, lwfansau a budd-daliadau blwydd-daliadau	*1*	1	-	-
Colledion Cyflenwadau Atebol	*1*	15	-	-

(b) Taliadau arbennig

	2011-12		**2010-11**	
	Nifer yr achosion	**Gwerth £'000**	***Nifer yr achosion***	**Gwerth £'000**
Cyfanswm	*18*	481	*19*	36
Iawndal	*7*	219*	*19*	36
Ex-gratia	*3*	1	-	-
Tâl diswyddo arbennig	*8*	261*	-	-

*Mae'r taliadau hyn yn rhan o'r Cynllun Ymadael Gwirfoddol. Gweler nodyn 7c, tudalen 53

22. Trafodion â phartïon cysylltiedig

Ceir nifer o drafodion rhwng y Comisiwn a Llywodraeth Cynulliad Cymru ac adrannau eraill y Llywodraeth a chyrff cyhoeddus, gan gynnwys Cyllid a Thollau EM. Yn ogystal â hyn, ceir trafodion rheolaidd rhyngddo a Chynllun Pensiwn Aelodau'r Cynulliad—gweler nodyn 7b. Yn ôl Rheolau Sefydlog Cynulliad Cenedlaethol Cymru, mae'n ofynnol i'r Cynulliad, ar sail cynnig gan y Comisiwn, ethol Ymddiriedolwyr i Gynllun Pensiwn yr Aelodau.

Gall y Cynulliad roi cyfarwyddyd arbennig neu gyffredinol i'r Comisiwn at ddibenion arfer swyddogaethau Comisiwn y Cynulliad, neu yng nghyswllt hynny.

Nid yw'r Comisiwn wedi cael unrhyw drafodion perthnasol uniongyrchol â Chomisiynwyr, uwch-reolwyr nac unrhyw aelodau agos o'u teuluoedd nac ag unrhyw sefydliad lle mae gan Gomisiynwyr, uwch-reolwyr neu unrhyw aelodau agos o'u teuluoedd swydd sy'n eu galluogi i reoli neu ddylanwadu ar benderfyniadau.

At ddibenion tryloywder, cofnodir y mân daliadau a ganlyn:
- Talwyd £1,487.71 (£1,794.49 yn 2010-11) i Ddinas a Sir Abertawe i ad-dalu costau swyddfa rhai o'r Aelodau. Mae Peter Black AC yn gynghorydd ar Gyngor Abertawe.
- Talwyd £7,080.00 (£2,937.50 yn 2010-11) i Gymdeithas Hansard am Hyfforddi a Datblygu ac i danysgrifio fel cefnogwr corfforaethol. Mae Dianne Bevan yn un o Gyfarwyddwyr/Ymddiriedolwyr y Gymdeithas hon.

Y Comisiwn sy'n pennu cyflogau a lwfansau holl Aelodau'r Cynulliad a'r holl ddeiliaid swyddi, ynghyd â pholisïau cyflogau ac amodau staff y Comisiwn. Caiff y Comisiynwyr, fel Aelodau'r Cynulliad, gyflogi aelodau o'u teuluoedd i weithio fel staff cymorth; does dim cyfyngiadau o ran cyflogi aelodau o deuluoedd y Comisiynwyr neu'r uwch-reolwyr i weithio i'r Comisiwn.

Mae Cofrestr o Fuddiannau Ariannol a Buddiannau Eraill Aelodau'r Cynulliad ar gael ar www.cynulliadcymru.org. a www.assemblywales.org.